

Motivering Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit (BOPA)

Wegelaar 9, Balgoij

Colofon

Rapport: Onderbouwing Buitenplanse omgevingsplanactiviteit Wegelaar 9, Balgoij

Rapportnummer: 1844OM106

Status: Definitief

Datum: Januari 2026

Opdrachtnemer

Geling Advies

Burgemeester Wijnthlaan 1

5764 PD De Rips

www.gelingadvies.nl

Contactpersoon

Geling Advies

Dhr. J. Mogeomp

Adviseur Wet en regelgeving

0493 – 597 500

jmogeomp@gelingadvies.nl

© JANUARI 2026

GELING ADVIES

ALLE RECHTEN VOORBEHOUDEN. NIETS UIT DEZE UITGAVE MAG WORDEN VERVEELVOUDIGD DOOR MIDDEL VAN DRUK, FOTOKOPIE, MICROFILM, GELUIDSBAND, ELEKTRONISCH OF OP WELKE ANDERE WIJZE DAN OOK, EN EVENMIN IN EEN GEAUTOMATISEERD GEGEVENS-BESTAND WORDEN OPGESLAGEN, ZONDER VOORAFGAANDE SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN GELING ADVIES. AAN DE INHOUD VAN DIT RAPPORT KUNNEN GEEN RECHTEN WORDEN ONTLEEND. GELING ADVIES AANVAARDT GEEN AANSPRAKELIJKHEID VOOR EVENTUELE SCHADE VOORTVLOEIEND UIT HET GEBRUIK VAN DE RESULTATEN VAN DIT RAPPORT OF DE TOEPASSING VAN DE ADVIEZEN. GELING ADVIES VERWERPT ELKE AANSPRAKELIJKHEID VOOR EEN ANDER GEBRUIK VAN DEZE TEKST DAN VOOR DE SITUATIE WAARVOOR DEZE WORDT UITGEBRACHT. DE INFORMATIE IN DEZE TEKST IS ONDER VOORBEHOUD EN KAN WORDEN VERANDERD ZONDER VOORAFGAANDE KENNISGEVING.

INHOUD

1 INLEIDING	5
1.1 Aanleiding en doel	5
1.2 Ligging plangebied	6
1.3 Huidige planologische situatie	7
1.4 Leeswijzer	8
2 GEBIEDSVISIE	9
2.1 Bestaande Situatie	9
2.1.1 <i>Feitelijke situatie</i>	9
2.1.2 <i>Huidige bouwmogelijkheden</i>	9
2.1.3 <i>Parkeren en verkeer</i>	10
2.2 Toekomstige Situatie	10
2.2.1 <i>Beschrijving plan</i>	10
2.2.2 <i>Landschappelijke inpassing</i>	12
2.3 ETFAL	13
3 BELEIDSKADER	14
3.1 Rijksbeleid en rijksregels	14
3.1.1 <i>Nationale Omgevingsvisie Duurzaam perspectief voor onze leefomgeving</i>	14
3.1.2 <i>Omgevingswet</i>	14
3.1.3 <i>Instructieregels (AMvB's)</i>	15
3.1.4 <i>'Ladder voor duurzame verstedelijking'</i>	17
3.1.5 <i>Conclusie</i>	18
3.2 Provinciaal beleid	18
3.2.1 <i>Omgevingsvisie Gelderland</i>	18
3.2.2 <i>Omgevingsverordening Provincie Gelderland</i>	19
3.2.3 <i>Kernkwaliteiten en ontwikkeldoelinden landschap van de Gelderse streek Land van Maas en Waal</i>	20
3.2.4 <i>Conclusie</i>	21
3.3 Regionaal beleid	21
3.3.1 <i>Uitvoeringsplan 'Landschap in beweging': landschapsontwikkelingsplan Beuningen, Druten en Wijchen</i>	21
3.4 Gemeentelijk beleid	22
3.4.1 <i>Omgevingsvisie gemeente Wijchen</i>	22
3.4.2 <i>Plussenbeleid gemeente Wijchen</i>	24
3.4.3 <i>Groenstructuurplan Wijchen (2008-2017)</i>	25
3.4.4 <i>Conclusie gemeentelijk beleid</i>	27
4 MILIEU- & OMGEVINGSASPECTEN	28
4.1 Verkeer en parkeren	28
4.2 Bodem	28
4.2.1 <i>Algemeen/Wettelijk kader</i>	28
4.2.2 <i>Toetsing/Uitkomst onderzoek</i>	28
4.3 Geluid	29
4.3.1 <i>Algemeen/Wettelijk kader</i>	29
4.3.2 <i>Toetsing/Uitkomst onderzoek</i>	29
4.3.3 <i>Conclusie</i>	29
4.4 Bedrijven en milieuzonering	29
4.4.1 <i>Algemeen/Wettelijk kader</i>	29
4.4.2 <i>Toetsing/Uitkomst onderzoek</i>	30
4.5 Luchtkwaliteit	30

4.5.1Algemeen/Wettelijk kader	30
4.5.2Toetsing/Uitkomst onderzoek	31
4.5.3Conclusie	32
4.6 Geur	32
4.6.1Algemeen/Wettelijk kader	32
4.6.2Toetsing/Uitkomst onderzoek	33
4.6.3Conclusie	33
4.7 Externe veiligheid	33
4.7.1Algemeen/Wettelijk kader	33
4.7.2Toetsing/Uitkomst onderzoek	33
4.8 Trillingen	33
4.8.1Algemeen/Wettelijk kader	33
4.7.2Toetsing/Uitkomst onderzoek	34
4.9 Waterparagraaf	34
4.9.1Algemeen/Wettelijk kader	34
4.9.2Toetsing/Uitkomst onderzoek	35
4.10 Ecologie	38
4.10.1Algemeen/Wettelijk kader	38
4.10.2Toetsing/Uitkomst onderzoek	39
4.11 Landschap	42
4.11.1Algemeen/Wettelijk kader	42
4.11.2Toetsing/Uitkomst onderzoek	43
4.11.3Conclusie	43
4.12 Archeologie en cultuurhistorie	43
4.12.1Algemeen/Wettelijk kader	43
4.12.2Toetsing/Uitkomst onderzoek	43
4.13 Leidingen	45
4.14 Duurzaamheid	45
4.15 Gezondheid	46
4.15.1Algemeen/Wettelijk kader	46
4.15.2Toetsing/Uitkomst onderzoek	46
4.15.3Conclusie	46
4.16 Vormvrije MER-beoordeling	46
4.16.1Algemeen/Wettelijk kader	46
4.16.2Toetsing/Uitkomst onderzoek	47
4.16.3Conclusie	47

5 JURIDISCH BESTUURLIJKE ASPECTEN **48**

5.1 Inleiding	48
5.2 Juridische systematiek	48
5.3 Werkingsbereik	48
5.4 Beschrijving per functie	48

6 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID **49**

6.1 Kostenverhaal	49
6.2 Nadeelcompensatie	49

7 PARTICIPATIE **50**

7.1 Participatie	50
7.2 Vooroverleg	50
7.3 Zienswijzen	50

8 BIJLAGEN **51**

<i>Bijlage 1. Brief kennisgeving principebesluit</i>	51
<i>Bijlage 2. Archeologisch Booronderzoek Wegelaar 9</i>	51
<i>Bijlage 3. Omgevingsdialoog</i>	51
<i>Bijlage 4. Landschappelijke inpassingsplan</i>	51
<i>Bijlage 5. Landschapstekening</i>	51
<i>Bijlage 6. QuickScan Ecologie</i>	51
<i>Bijlage 7. Positie Waterberging</i>	51

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

Namens en in opdracht van initiatiefnemer, bedrijfsvoerend aan de Wegelaar 9 te Balgoij, is voorliggende toelichting opgesteld.

Historische achtergrond

Op het perceel van Wegelaar 9 in Balgoij bevindt zich een gemengd bedrijf. Van oudsher worden hier zeugen gehouden en melkkoeien voor de productie van melk. Zoals vele boerderijen in het verleden hadden, was ook hier een boomgaard aanwezig voor het kweken van fruit zoals appels en peren. Hierdoor is sinds de jaren 50 reeds bedrijfsbebouwing aanwezig op de Wegelaar 9.

Figuur 1

Luchtfoto boerderij De Wegelaar omstreeks 1950

De zeugenhouderij is altijd blijven bestaan. Rond 1985 is er een overstap gemaakt van melkkoeien naar zoogkoeien. Hier is ruim 20 jaar geleden ook agrarisch natuurbeheer bijgekomen.

Een deel van de huidige boerderij rust nog op oude fundamenten, maar in de loop der jaren is er steeds weer gebouwd en vernieuwd. Telkens met duurzaamheid als uitgangspunt. Samen vormt dit het aanzicht van de boerderij.

Bij de recente ruimtelijke planwijziging is in 2019 een nieuwe stal aan de noordkant van het perceel gerealiseerd. Hierbij is een kavolvergroting vergund, waarbij een deel hiervan bestemd is voor 'onbebouwd'. In dit gedeelte zijn de kuilvloerplaten toegestaan tot een hoogte van 3 meter, waarna deze zijn gepositioneerd.

Aanleiding voor ontwikkeling

Momenteel beschikt het bedrijf over een vaste mest opslag. Vanuit het verleden was de mest uit de potstal direct aangewend op het land. Vanwege gewijzigde eisen en

omstandigheden is dit niet langer toereikend. De vaste mestopslag is aangelegd binnen bestaande bouwmogelijkheden. Hiervoor wordt met onderhavig plan een overkapping beoogd.

Er is om meerdere redenen behoefte aan een overdekte opslag voor vaste mest. Vanuit het verleden werd de mest uit de potstal direct aangewend op het land. De potstal werd tevens nat met kans op beenproblemen voor het vee tot gevolg. Het vee wordt voor een deel uitgeschaard voor natuurbeheer op meer dan 75 hectare natuurgronden nabij de Hatertsevennen, de uitwaarden bij de Maas in het maasheggen gebied, gronden voor compensatie gebied Huurlingsedam, Loonsewaard, De Watermeerwijk en voormalig gronddepot aan de Cittersweg. Ze krijgen in de winter ook gras afkomstig van natuurgebieden. De mest van de dieren dient afzonderlijke opgeslagen te worden. Dit zodat sprake is van een eigen natuur exclusieve kringloop landbouw. Dit zodat ook de zaden van de natuurgrassen weer terecht komen op de natuurweiden. De variëteit van de natuurgrassen hebben namelijk een belangrijke bijdragen in de versterking van de biodiversiteit in het gebied. De 'natuur'-mest geeft namelijk ruimte aan foerageer gebieden voor vogels en ontwikkeling van insecten.

Doel van ontwikkeling

De vaste mestopslag dient zodanig te worden ingericht dat contact met hemelwater wordt voorkomen. Het is van namelijk van belang voor de grond- en oppervlakte waterkwaliteit dat zo min mogelijk mineralen en nutriënten van het erf afspoelen. Dit geeft een verbetering van de richtlijn t.a.v. de kdw. In en afspoeling wordt voorkomen door de opslag te laten plaatsvinden onder een vaste overkapping. Daarnaast dienen agrariërs veelal de opslag van vee mest van landbouwhuisdieren af te dekken (beschermen tegen inregenen, voorkomen van geurverspreiding). Het doel is van de afdekking is tevens om broei in te natte mest te voorkomen. Broei zorgt voor kwaliteitsverlies van de mest en de zaden.

De nieuwe ontwikkeling behelst de realisatie van een overkapping om de mestopslag overdekt te kunnen uitvoeren. Het is reeds niet toegestaan in het vigerende omgevingsplan. Initiatiefnemer is met voorliggende motivering van plan af te wijken van het vigerende beleid. Dit wordt middels deze buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) aanvraag ingediend.

Een buitenplanse omgeving activiteit dient te allen tijde vergezeld te gaan van een ruimtelijke onderbouwing. Onder een goede ruimtelijke onderbouwing wordt ingegaan op rijks-, provinciaal en gemeentelijk beleid. Daarnaast wordt ingegaan op de relatie met het geldende omgevingsplan, dan wel wordt gemotiveerd waarom het te realiseren project past binnen de toekomstige bestemming van het betreffende gebied. Dit dient te worden getoetst aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL).

1.2

LIGGING PLANGEBIED

De planlocatie is gelegen op het perceel plaatselijk bekend als Wegelaar 7 en 9 te Balgoij en kadastraal bekend onder: gemeente Wijchen, sectie P, perceelnummers 139, 280, 2773 en 2774. De locatie is gelegen in het buitengebied van de gemeente Wijchen op circa 850 meter ten noordoosten van de kern Balgoij. De ligging van de locatie is nader aangeduid in de volgende figuren.

Figuur 2

Ligging planlocatie in omgeving.

Figuur 3

Luchtfoto planlocatie met kadastrale grenzen, rood omlijnd

1.3 HUIDIGE PLANOLOGISCHE SITUATIE

Sinds de start van de omgevingswet op 1 januari 2024 heeft iedere gemeente haar eigen omgevingsplan. Het nieuwe deel van het omgevingsplan van de gemeente Wijchen is aanvankelijk leeg, met uitzondering van eventuele voorbereidingsbesluiten die op basis van het overgangsrecht zijn opgenomen. De regels in dit nieuwe deel komen deels tot stand door bestaande regels uit het tijdelijke deel om te zetten naar het nieuwe deel, met als tijdelijke onderdelen de Bruidsschat en bestemmingsplannen. Daarnaast zal de gemeente nieuwe regels voor ruimtelijke ontwikkeling en beleid opnemen in dit nieuwe deel.

Voor onderhavige projectlocatie op percelen 139, 280, 2773 en 2774 vigeert derhalve het omgevingsplan “Wegelaar 9, Balgoij”, vastgesteld d.d. 26 maart 2019, als tijdelijk onderdeel van het Omgevingsplan gemeente Wijchen, vastgesteld op 1 januari 2014.

De planlocatie herbergt de enkelfunctie “Agrarisch met waarde - 1” en voor een deel de dubbelfunctie “Waarde – Archeologie 2”. Verder vigeren op de locatie de functieaanduidingen ‘intensieve veehouderij’ en ‘specifieke vorm van agrarisch met waarden – 2 bedrijfswoningen’. Ook ligt ter plaatse van de plattelandswoning van Wegelaar 7 de functieaanduiding ‘specifieke vorm van agrarisch met waarden – plattelandswoning’. In het projectgebied liggen twee typen bouwvlakken. In het groot-

ste deel geldt de aanduiding 'bouwvlak'. Op het andere deel geldt aanduiding 'specifieke bouwaanduiding – onbebouwd - bouwvlak'. Dit deel is onderstaand weergegeven.

Figuur 4

Deel van perceel met aanduiding 'onbebouwd' rood omlijnd.

Op zijn twee bedrijfswoningen toegestaan, namelijk Wegelaar 9 en Wegelaar 7. Binnen de planologische mogelijkheden wordt Wegelaar 7 beschouwd als plattelandswoning, zijnde als bedrijfswoning bij de bedrijfsvoering van Wegelaar 9. De definitie van een plattelandswoning is in tijdelijk onderdeel Omgevingsplan bepaald als:

- *'Een bedrijfswoning, behorend tot of voorheen behorend tot een landbouwrichting, die door een derde bewoond mag worden en die voor de toepassing van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de daarop rustende bepalingen wordt beschouwd als onderdeel van dat agrarisch bedrijf.'*

De huidige situatie van de vaste mestopslag zonder afdak en de vaste mestopslag met afdak maakt geen verschil in gevolgen voor de bedrijfswoningen 7 en 9.

Het bedrijf en de bedrijfsvoering worden door de aanwezigheid van de oplegger plattelandswoning niet gehinderd, met als uitzondering de (spuitzone van de) boomgaard.

Afwijking met omgevingsplan

Initiatiefnemer is voornemens op het perceel P2774 de vergunningsvrij aangelegde mestopslag aan te vullen met een nieuwe overkapping tot 7,5 meter hoog. Het voorgestelde initiatief is in strijd met de geldende omgevingsplannen, waar een bouwhoogte van maximaal 3 meter is toegestaan voor onder andere mestplaten. Doordat het principeverzoek door de gemeente Wijchen is goedgekeurd, wordt middels een buitenplanse activiteit aanvraag ingediend voor de verhoging van de maximale bouwhoogte.

1.4

LEESWIJZER

Onderhavige onderbouwing kent een opbouwend vervolg. Hoofdstuk 2 biedt een beschrijving van zowel de huidige als de toekomstige situatie van het projectgebied. In hoofdstuk 3 worden de voorwaarden besproken die van toepassing zijn op de uitvoering van een omgevingsplanactiviteit. Hoofdstuk 4 gaat in op een goed woon- en leefklimaat. Daarna worden in hoofdstuk 5 de juridisch bestuurlijke aspecten van de aanvraag besproken. In hoofdstuk 6 wordt de financiële haalbaarheid van het document besproken. Tot slot wordt de onderbouwing afgesloten in hoofdstuk 7, waarin een belangenoverweging wordt gegeven voor het onderhavige initiatief.

2 **GEBIEDSVISIE**

2.1 BESTAANDE SITUATIE

2.1.1 Feitelijke situatie

Op de locatie, aan Wegelaar 9 te Balgoij, exploiteert initiatiefnemer een intensieve veehouderij. Op het erf is aanwezig naast een bedrijfswoning (4) en plattelandswoning (6), een zeugenstal (2), een biggenstal (3), een tweetal kraamzeugenstallen (5), een potstal voor het houden van rundvee (7), enkele kuilvoerplaten (9), een mestopslag (8) en de in 2019 vergunde opslagloods/stallingsruimte (1).

Figuur 5

Luchtfoto ter verduidelijking bebouwing

Ten behoeve van het veehouderijbedrijf is voorts circa 110 hectare landbouw- en cultuurgrond aanwezig, bestaande uit circa 101 hectare grasland, ongeveer 7 hectare akkerland (hoofdzakelijk snijmaïs), ongeveer 1 hectare fruitteelt en uit overige cultuurgrond, waaronder het erf. Van de gronden is omstreeks 17 hectare eigendom en wordt circa 82 hectare vast gepacht van Staatsbosbeheer, alwaar een botanisch beheer wordt toegepast.

2.1.2 Huidige bouwmogelijkheden

De planlocatie heeft binnen het vigerende omgevingsplan de enkelfunctie “Agrarisch met waarde - 1” en voor een deel de dubbelfunctie “Waarde – Archeologie 2”. Op de locatie geldt voor het zuidoostelijke deel een aanduiding ‘specifieke bouw-aanduiding – onbebouwd oppervlakte’. Hierbij zijn ter plaatse van de aanduiding

'specifieke bouwaanduiding- onbebouwd bouwvlak' uitsluitend sleufsilos, mestplaten en kuilvoerplaten toegestaan, alsmede overige bouwwerken geen gebouwen zijnde ten behoeve van het agrarische bedrijf, met een bouwhoogte van maximaal 3 m.

2.1.3

Parkeren en verkeer

De locatie wordt ontsloten via de Wegelaar. Waar de plattelandswoning een eigen oprit heeft naar het gebouw, wordt de rest van de veehouderij ontsloten via eenzelfde inrit. De omgeving van het projectgebied wordt gekarakteriseerd door enerzijds de kern Balgoij, agrarische percelen en door de N845 aan de oostzijde. Direct omliggend zijn vooral agrarische functies, met op adres Wegelaar 1 een intensieve veehouderij. De dichtstbijzijnde woonfunctie is gelegen op ruim 450 meter. Onderstaand is een beleving weergegeven met twee aangezichten. De bovenste afbeelding is vanaf de ontsluitingsweg de Wegelaar. Het onderste figuur is een aangezicht vanaf de N845, waarbij de nieuwste loods aan de rechterzijde van het perceel te zien is.

Figuur 6

Aangezicht planlocatie, vanaf Wegelaar

Figuur 7

Aanzichten planlocatie, vanaf N845.

2.2

TOEKOMSTIGE SITUATIE

2.2.1

Beschrijving plan

Initiatiefnemer is voornemens de ter plaatse aanwezige mestopslag te voorzien van een overkapping. De bestaande vaste mestopslag is om diverse redenen geplaatst:

- ▶ een grote mestopslag kan mest over een langere periode opgeslagen worden;
- ▶ vaste mest met verschillende gehalten kan afzonderlijke opgeslagen worden;
- ▶ doordat de opslag minder snel vol is, is er meer keuze wanneer de mest uitgereden kan worden. Het moment is dan te kiezen dat het land daarvoor begaanbaar en geschikt is en voor buiten het broedseizoen bij natuurgebieden;
- ▶ door de mestopslag goed bereikbaar te maken, wordt er voor gezorgd dat niet door modder of mestvocht gereden hoeft te worden;
- ▶ een nieuwe mestopslag voldoet aan alle nieuwste regels.

De mest van de landbouwhuisdieren dient afzonderlijk opgeslagen te worden. Dit zodat sprake is van een eigen natuur inclusieve kringloop landbouw. De vaste mest

kan op de botanisch beheerde gronden verspreid worden. Dit zodat ook de zaden van de natuurgrassen weer terecht komen op de natuurweiden. De variëteit van de natuurgrassen heeft namelijk een belangrijke bijdrage in de versterking van de biodiversiteit in het gebied.

Er is om meerdere redenen behoefte aan extra overkapping voor de opslag voor vaste mest. Door klimaatveranderingen is er sprake van steeds langere droogte of juist natte periodes. De natte maanden maken duidelijk dat het opslaan van vaste mest zónder de juiste voorzieningen niet toereikend is. Door de vele regen is het land erg nat waardoor het uitrijden van vaste mest lastig is. Bij uitrijden zou de bodem verdichten. Daarnaast kan bij het verkeerd opslaan van mest, mestvocht zich vermengen met regenwater en de sloot in stromen.

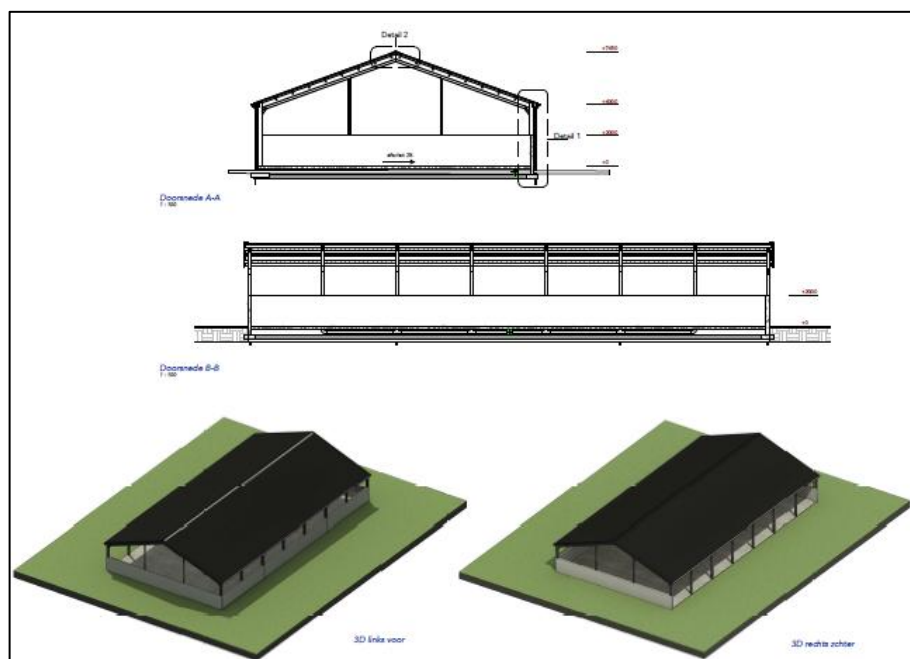
De maatregel, de realisatie van de overkapping, richt zich op het enerzijds goed opslaan van mest zowel voor het milieu als mestkwaliteit en voor het bedrijfseconomisch rendement voor de veehouder. Vaste mest welke afgedekt is, is veel droger dan niet afgedekte mest. Ook blijkt er sprake een hogere temperatuur in de mest. De omzetting van de mest gaat hierdoor sneller en de mest is bij het uitrijden stabiel, zoals duidelijk is voorgekomen uit eerdere onderzoeken. De bemestingswaarde van afgedekte mest voor het gewas is ook beter. De initiële stikstofinhoud is 0,30 tot 1,40 procent beter in de bodem na twee maanden zoals gemeten. Door de hogere temperatuur in de mest en daardoor ook in de bodem, wordt de mineralisatie in de bodem ook hoger.

Er is ook een meting gedaan naar het regenwater dat van mesthopen afspoelt. Bij de niet afgedekte hopen kwam die meting uit op 39 en 19 milligram nitraat en nitriet per liter. De belangrijkste conclusie is dat afdekking werkt. Het voorkomt dat er regenwater in de mest stroomt en geen afspoeling richting sloot en/of bodem plaatsvindt.

Op basis van voorgaande dient geconcludeerd te worden dat een overkapte opslag voor vaste mest een essentiële voorziening is voor de continuering van de agrarisch bedrijfsvoering. Onderstaand zijn de situatietekening en de doorsnedes weergegeven. De maximale hoogte wordt 7,45 meter, met een maximale goothoogte van 4 meter.

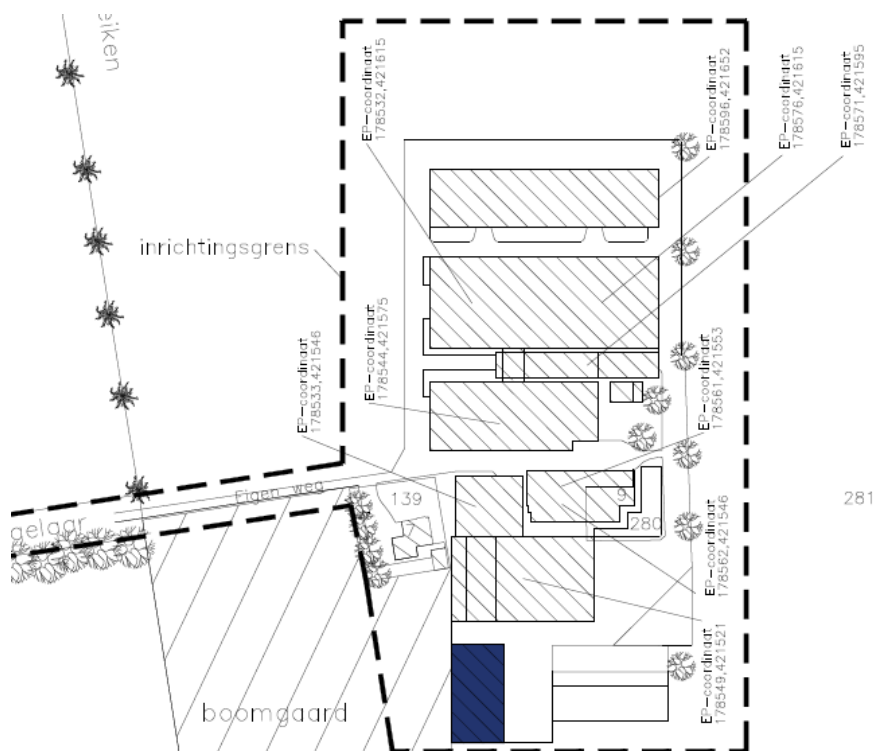
Figuur 8

Doorsnede mestopslag met overkapping en 3d bovenaanzicht.

Figuur 9

Uitsnede situatietekening van overkapping, plek blauw gearceerd.

2.2.2

Landschappelijke inpassing

De realisatie van de overkapping op de vaste mestopslag van 650 m² is middels een buitenplanse omgevingsplanactiviteit beoogd. Hierbij behoort een landschappelijk en stedenbouwkundige opzet passend in de omgeving. Hiervoor is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld, zoals te zien in de bijlagen.

Uit voorliggende en onderstaande motivering kan geconcludeerd worden dat, vanuit het oogpunt van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, het voorgenomen project aanvaardbaar is overwegende dat:

- ▶ Het project past binnen de vigerende beleidskaders van het Rijk, provincie en gemeente;
- ▶ Er geen ruimtelijke of milieu hygiënische knelpunten naar voren zijn gekomen die belemmerend zijn;
- ▶ De waterhuishoudkundige belangen voldoende gewaarborgd zijn;
- ▶ De economische uitvoerbaarheid van het project gewaarborgd is.

De gemeente Wijchen kan instemmen met de voorgenomen ontwikkeling.

3.1 RIJKSBELEID EN RIJKSREGELS

In deze paragraaf worden de voorwaarden uiteengezet die van toepassing zijn op de omgevingsplanactiviteit met betrekking tot het plaatsen van een overkapping over de vaste mestopslag. In deze paragraaf worden de geldende planregels beschreven, evenals de voorwaarden waaronder van deze regels kan worden afgeweken voor de uitvoering van bovenstaande bouwactiviteit.

3.1.1 Nationale Omgevingsvisie Duurzaam perspectief voor onze leefomgeving

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is de opvolger van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR), waarin het Rijk een lange termijn visie geeft op de toekomstige ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. De NOVI geeft richting en helpt keuzes te maken. Bij de afweging van keuzes wordt bij voorkeur gekozen voor slimme combinaties van functies, wordt uitgegaan van de specifieke kenmerken en kwaliteiten van gebieden en worden beslissingen niet uitgesteld of doorgeschoven.

De nationale belangen en opgaven waarop het Rijk wil sturen en richting wil geven, komen samen in de volgende vier prioriteiten:

- ▶ Ruimte maken voor klimaatadaptatie en energietransitie;
- ▶ De economie van Nederland verduurzamen en ons groeipotentieel behouden;
- ▶ Steden en regio's sterker en leefbaarder maken;
- ▶ Het landelijk gebied toekomstbestendig ontwikkelen.

Doorwerking projectgebied

Op het projectgebied als zodanig wordt in het Rijksbeleid niet specifiek ingegaan. Het rijksbeleid heeft geen specifieke gevolgen voor het projectgebied en biedt mogelijkheden voor nieuwe ontwikkelingen. Geen van de nationale belangen wordt met onderhavig project aangetast of beïnvloed.

3.1.2 Omgevingswet

De Omgevingswet is per 1 januari 2024 in werking getreden. De Omgevingswet moet leiden tot meer ruimte voor duurzame ontwikkelingen, meer rekening houden met regionale verschillen, meer ruimte bieden voor maatwerkoplossingen en belanghebbenden vroegtijdig betrekken in de besluitvorming. Daarnaast is het doel van de Omgevingswet om de tientallen vormen van wet- en regelgeving onder het oude omgevingsrecht van de Wet ruimtelijke ordening (Wro), te bundelen in één wet die toeziet op het omgevingsrecht en daarmee te voorkomen dat initiatiefnemers rekening moeten houden met veel verschillende wetten met elk hun eigen procedures, planvormen en regels. Met de Omgevingswet en bijbehorende uitvoeringsregelgeving streeft de regering vier verbeterdoelen na:

- ▶ Het vergroten van de inzichtelijkheid, de voorspelbaarheid en het gebruiksgemak van het omgevingsrecht;
- ▶ Het bewerkstelligen van een samenhangende benadering van de fysieke leefomgeving in beleid, besluitvorming en regelgeving;

- ▶ Het vergroten van de bestuurlijke afwegingsruimte door een actieve en flexibele aanpak mogelijk te maken voor het bereiken van doelen voor de fysieke leefomgeving;
- ▶ Het versnellen en verbeteren van besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving.

De wet bundelt wetgeving en regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Daarmee vormt de wet de basis voor de samenhangende benadering van de fysieke leefomgeving. Om de Omgevingswet uit te voeren, hebben overheden de beschikking over 6 'kerninstrumenten':

- ▶ **De omgevingsvisie:** op nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau kan een omgevingsvisie worden opgesteld; een samenhangend, strategisch plan dat rekening houdt met alle ontwikkelingen in de leefomgeving.
- ▶ **Het programma:** maatregelen om de leefomgeving te beschermen, te beheren, te gebruiken en te ontwikkelen. Het programma richt zich op een onderwerp, een bepaalde bedrijfssector of een gebied. Verschillende overheden kunnen ook samen een programma opstellen.
- ▶ **Decentrale regels:** decentrale overheden hebben 1 regeling voor de fysieke leefomgeving voor hun hele grondgebied. Dit zijn het gemeentelijk omgevingsplan, de provinciale omgevingsverordening en de waterschapsverordening. Hierin staan verschillende soorten regels. Bijvoorbeeld decentrale regels voor activiteiten van burgers en bedrijven. En kaders om vergunningen te toetsen. Ook worden er gebieden in aangewezen die een bepaalde functie hebben.
- ▶ **Algemene rijksregels:** dit zijn het Bkl, Bal, Bbl en de Omgevingsregeling. Deze 'Algemene Maatregelen van Bestuur' (AMvB's) worden in de onderstaande paragrafen nader toegelicht.
- ▶ **De omgevingsvergunning:** veel initiatieven van burgers en bedrijven hebben gevolgen voor de leefomgeving. Voor de meeste daarvan gelden algemene regels. Soms is een vergunning nodig. Bijvoorbeeld voor het verbouwen van een rijksmonument. De overheid toetst vooraf of dat mag.
- ▶ **Het projectbesluit:** het projectbesluit is een uniforme procedure voor besluitvorming over complexe projecten van het Rijk, een provincie of een waterschap. Bijvoorbeeld de aanleg van een weg, windmolenpark of natuurgebied. Een projectbesluit regelt in dezelfde procedure de afwijking van het omgevingsplan. Het projectbesluit kan ook gelden als een omgevingsvergunning.

Doorwerking projectgebied

In dit geval is ervoor gekozen de voorgenomen wijzigingen aan de Wegelaar 9 te Balgoij mogelijk te maken middels een 'Buitenplanse omgevingsplanactiviteit (Bopa)'. De met de Bopa vergunde wijzigingen worden te zijner tijd opgenomen in het omgevingsplan.

3.1.3

Instructieregels (AMvB's)

De Omgevingswet werkt door in vier algemene maatregelen van bestuur (AMvB's):

1. het Omgevingsbesluit (Ob);
2. het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl);
3. het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal);
4. het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl).

In deze AMvB's staan regels voor het praktisch uitvoeren van de wet. Voor de volgende onderwerpen gelden er op grond van het Besluit kwaliteit leefomgeving instructieregels voor het vaststellen van een (wijziging van het) omgevingsplan:

- ▶ De dienstenrichtlijn (art 5.1a Bkl);
- ▶ Waarborgen van veiligheid (§ 5.1.2 Bkl);
- ▶ Beschermen van waterbelangen (§ 5.1.3 Bkl);
- ▶ Beschermen van gezondheid en milieu, waaronder instructieregels voor de kwaliteit van de buitenlucht, trillingen, geluid en geur en bodemkwaliteit (§ 5.1.4 Bkl);
- ▶ Beschermen van landschappelijke of stedenbouwkundige waarden en cultureel erfgoed, waaronder de ladder voor duurzame verstedelijking (§ 5.1.5 Bkl);
- ▶ Het behoud van ruimte voor toekomstige functies voor autowegen, buisleidingen, natuur- en recreatiegebieden (§ 5.1.6 Bkl);
- ▶ Het behoeden van de staat en werking van infrastructuur of voorzieningen voor nadelige gevolgen van activiteiten, waaronder landsverdediging en nationale veiligheid, elektriciteitsvoorziening, rijksvaarwegen en luchtvaart, fiets- en wandelroutes, aanwijzing van woningbouwcategorieën (§ 5.1.7 Bkl);
- ▶ Het bevorderen van de toegankelijkheid van de openbare buitenruimte voor personen (§ 5.1.8 Bkl).

Omgevingsbesluit

Het Omgevingsbesluit richt zich tot alle partijen die in de fysieke leefomgeving actief zijn: burgers, bedrijven en de overheid. Het Omgevingsbesluit regelt in aanvulling op de wet onder meer welk bestuursorgaan het bevoegd gezag is om een omgevingsvergunning te verlenen en welke procedures gelden. Ook regelt dit besluit wat de betrokkenheid is van andere bestuursorganen, adviesorganen en adviseurs bij de besluitvorming en een aantal op zichzelf staande onderwerpen, zoals de milieueffectrapportage. Concreet bevat het Omgevingsbesluit bepalingen over de volgende onderwerpen:

- ▶ Bevoegdheden, handhaving en beheer
- ▶ Procedurele regels
- ▶ Projectprocedure
- ▶ Milieueffectrapportage
- ▶ Financiële bepalingen
- ▶ Digitale voorzieningen

Besluit kwaliteit leefomgeving

Het Besluit kwaliteit leefomgeving stelt de inhoudelijke normen voor gemeenten, provincies, waterschappen en het Rijk met het oog op het realiseren van de nationale doelstellingen en het voldoen aan internationale verplichtingen. Het Bkl is opgebouwd uit de volgende onderwerpen:

- ▶ In de instructieregels staan onder andere de normen en regels die gelden voor omgevingsplannen, omgevingsverordeningen en waterschaps-verordeningen.
- ▶ In de omgevingswaarden van het Rijk staan in het Bkl, zoals luchtkwaliteit en de kwaliteit van oppervlaktewater, grondwater en zwemwater.
- ▶ Het Bkl bevat de regels voor het toetsen en verbinden van voorschriften aan een omgevingsvergunning.

- ▶ En regels over monitoring en gegevensverzameling. Deze regels hebben betrekking op de onderdelen waterkwaliteit, externe veiligheid, luchtkwaliteit en het behoud van cultureel erfgoed.

Besluit activiteiten leefomgeving

In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) staan rijksregels voor burgers en bedrijven. De regels gelden voor bijvoorbeeld milieubelastende activiteiten, activiteiten in een beperkingengebied of activiteiten met gevolgen voor de natuur. Het Bal bevat algemene regels, meldingsplichten, vergunningplichten, maatwerkmogelijkheden en specifieke zorgplichten, om het milieu, waterstaatwerken, wegen en spoorwegen en cultureel erfgoed te beschermen.

Wanneer het noodzakelijk is dat het bevoegd gezag een activiteit voorafgaand beoordeelt, voorschrijft daarvoor opstelt en expliciet instemt met de uitvoering daarvan, is een omgevingsvergunning vereist. Doorgaans gaat het om complexere activiteiten met potentieel grote gevolgen.

Besluit bouwwerken leefomgeving

In het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) staan rijksregels voor burgers en bedrijven. Het zijn allemaal regels die met bouwwerken te maken hebben. Ofwel het bouwen, in stand houden, gebruiken of slopen van bouwwerken. De regels gaan over onderwerpen als veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en bruikbaarheid. Het Bbl bevat:

- ▶ Algemene regels;
- ▶ Meldingsplichten;
- ▶ Vergunningplichten;
- ▶ Maatwerkmogelijkheden;
- ▶ Specifieke zorgplichten.

Doorwerking projectgebied

Op onderhavige planlocatie wenst initiatiefnemer een omgevingsvergunning aan te vragen voor het buitenplans afwijken van de geldende planregels. Initiatiefnemer wenst de bestaande situatie te wijzigen met het toevoegen van een overkapping bovenop de recentelijk toegevoegde mestopslag. Met deze gebruikswijziging worden geen specifieke nieuwe activiteiten mogelijk gemaakt welke onder het Bal vallen. Als initiatiefnemer nieuwe activiteiten wenst te verrichten die vallen onder het Bal, mogen deze niet in strijd zijn met het Omgevingsplan en dienen deze getoetst te worden aan de algemene regels, meldingsplichten, vergunningplichten, maatwerkmogelijkheden en specifieke zorgplichten.

Wat betreft het Bkl, voor zover van toepassing op dit plan, worden behandeld in hoofdstuk 4. Uit deze toetsing komen geen bijzonderheden naar voren.

De bouw zal volgens de voorschriften, geregeld in het Bbl, gebouwd worden.

3.1.4

'Ladder voor duurzame verstedelijking'

De 'ladder voor duurzame verstedelijking' is een instructieregel voor zorgvuldig ruimtegebruik en tegengaan van leegstand. De toelichting bij een omgevingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de kwantitatieve en kwalitatieve behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het omgevingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een

motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

Artikel 5.129 g Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bepaald dat de Ladder betrekking heeft op een nieuwe stedelijke ontwikkeling die voldoende substantieel is. De aard en omvang van de ontwikkeling in relatie met de omgeving bepaalt of het plan voldoende substantieel is. In artikel 5.129 g Bkl is geen ondergrens vastgelegd. In uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State zijn hiervoor lijnen uitgezet. De Afdeling geeft hierin geen harde ondergrenzen, maar stelt wel 'in beginsel' grenzen. Bij nieuwbouw en uitbreiding van overige stedelijke functies ligt de ondergrens in beginsel bij een ruimtebeslag van 500 m² (per functie).

Stedelijke ontwikkelingen zijn bijvoorbeeld een bedrijventerrein, kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen zoals maatschappelijke functies, cultuur, leisure of recreatie. De Laddertoets geldt alleen voor nieuwe stedelijke ontwikkelingen. Dit zijn ontwikkelingen die een nieuw of groter planologisch beslag op de ruimte leggen dan het geldende omgevingsplan toestaat. Of, als er alleen een wijziging van de gebruiksfunctie is, op een andere manier wezenlijke ruimtelijke effecten hebben. Het is niet relevant of het projectgebied binnen of buiten het stedelijk gebied ligt. In beide gevallen moet rekening worden gehouden met de behoefte aan die stedelijke ontwikkeling.

Doorwerking projectgebied

Op onderhavige locatie wenst initiatiefnemer een omgevingsvergunning aan te vragen voor het buitenplans afwijken van de geldende planregels. Initiatiefnemer wenst de agrarische bedrijfsvoering aan te passen. De ontwikkeling van een agrarisch bedrijf is per definitie geen stedelijke ontwikkeling, daar een stedelijke ontwikkeling gedefinieerd is als: *'ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'*. Een agrarisch bedrijf valt niet onder deze definitie. Er kan worden gesteld dat de uitvoering van de ladder voor duurzame verstedelijking niet van toepassing is op dit project.

3.1.5

Conclusie

Op het projectgebied als zodanig wordt in het Rijksbeleid niet specifiek ingegaan. Het Rijksbeleid heeft geen specifieke gevolgen voor het projectgebied en biedt mogelijkheden voor nieuwe ontwikkelingen. Geen van de nationale belangen wordt met onderhavig project aangetast of beïnvloed. Het initiatief als zodanig past binnen de uitgangspunten van het ruimtelijk beleid van de nationale overheid, de NOVI.

3.2

PROVINCIAAL BELEID

3.2.1

Omgevingsvisie Gelderland

De komende decennia komt er veel op Gelderland af: het energievraagstuk, klimaatverandering, uitputting van grondstoffen, kwetsbare biodiversiteit, digitalisering, internationalisering. Deze zaken vragen stevige antwoorden en oplossingen als investering in de toekomst. Met de schaarse ruimte en de vele uiteenlopende belangen en inzichten gaat dit niet vanzelf. De provincie zet in de Omgevingsvisie een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal.

- Gezond en veilig; dat is een gezonde leefomgeving, schone en frisse lucht, een schoon milieu, een niet vervuilde bodem, voldoende schoon en veilig (drink)water, bescherming van onze flora en fauna. Dat is ook voorbereid zijn op klimaatverandering, verkeersveiligheid en veilige bedrijvigheid.

- Schoon en welvarend; dat is een dynamisch, duurzaam en aantrekkelijk woon-, werk- en ondernemersklimaat, goed bereikbaar en met een goed functionerende arbeidsmarkt en dito kennis- en onderwijsinstellingen. Maar dat is ook het tegengaan van schadelijke uitstoot, afval en uitputting van grondstoffen, alsmede het investeren in nieuwe, alternatieve vormen van energie.

Om Gelderland voor mensen en bedrijven aantrekkelijk te houden, is de kwaliteit van de leefomgeving van groot belang, zoals goed bereikbare voorzieningen, aansprekende evenementen, unieke cultuurhistorie, inspirerende culturele voorzieningen en een mooie natuur. Ook goed wonen hoort daarbij. Gelderland heeft op woongebied een bijzondere positie met uiteenlopende stedelijke en landelijke woonkwaliteiten. Om het landschap open, groen en het voorzieningenniveau op peil te houden en leegstand te voorkomen, is bouwen binnen bestaand verstedelijkt gebied het vertrekpunt. Pas als er geen andere goede mogelijkheden zijn, kan er aan de randen van steden of dorpen uitgebreid worden.

Voor de provincie staat een goede balans tussen de vraag en aanbod van woningen in verschillende prijscategorieën voorop, ook voor specifieke doelgroepen. De meeste woningen zijn verre van energieneutraal en klimaatbestendig. De provincie stimuleert innovaties op dit terrein, zoals het aardgasloos maken van bestaande woningen en het verduurzamen van woonwijken. Daarnaast is de provincie met haar partners in gesprek over hoe het vraagstuk van klimaatadaptatie en wonen slimmer aangepakt kan worden. Voldoende groene ruimte, koele plekken, opvang van water in het licht van de klimaatverandering is immers van belang, zeker met het oog op de gezondheid van de Gelderlanders.

Doorwerking projectgebied

Deze opgaven worden niet los van elkaar gezien, maar vanuit de basis met elkaar verbonden. Hierbij wordt gekeken vanuit een gebied specifieke benadering om de kansen en bedreigingen van de opgaven te benoemen en rekening te houden met de kansen vanuit andere hoofdoggaven. Met onderhavige ontwikkeling wordt beoogd een overkapping toe te voegen bovenop de mestopslag, zijnde voor een verbetering van de bedrijfsvoering van de veehouderij aan de Wegelaar 9 te Balgoij. Met andere woorden, de onderhavige ontwikkeling past binnen de gestelde kaders van de provincie Gelderland.

3.2.2

Omgevingsverordening Provincie Gelderland

De Omgevingsverordening vormt de juridische doorwerking in regels van het beleid uit de Omgevingsvisie. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen. De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening.

Doorwerking projectgebied

Binnen het plangebied geldt het werkingsgebied 'Gelderse streek Land van Maas en Waal'. Deze aanduiding brengt doelen met zich mee, waar nieuwe activiteiten en ontwikkelingen rekening mee dienen te houden. De voor de streek vastgestelde

kernkwaliteiten en ontwikkeldoelinden van het landschap voor de streek Land van Maas en Waal vallen hieronder. Dit wordt onderstaand nader toegelicht in 3.2.3.

Daarnaast valt het plangebied binnen het werkingsgebied 'glastuinbouwbedrijf buiten en glastuinbouwontwikkelingsgebied'. Dit gebied kent specifieke regels met betrekking tot glastuinbouwbedrijven, die met name gericht zijn op het tegengaan van hervestiging of uitbreiding van glastuinbouw. Deze activiteiten zijn in de huidige én toekomstige situatie binnen het plangebied niet aan de orde.

De omgevingsplanwijziging is in overeenstemming met de Omgevingsverordening Gelderland.

3.2.3

Kernkwaliteiten en ontwikkeldoelinden landschap van de Gelderse streek Land van Maas en Waal

Kernkwaliteiten zijn de essenties van het landschap van de Gelderse streken; de te behouden kenmerken waarmee de deelgebieden zich van elkaar onderscheiden. Deze kernkwaliteiten vormen de basis van de ruimtelijke kwaliteit en bepalen de identiteit van Gelderland. Ze zijn gebaseerd op de ruimtelijke opbouw van het historisch gegroeide landschap met de karakteristieken van de bodem en het watersysteem, de ecologie, ontginningsgeschiedenis, cultuurhistorie en verstedelijking. De ontwikkeldoelen geven aan wat wordt beoogd met versterking van de kernkwaliteiten.

Uitgangspunt is dat alle ruimtelijke ontwikkelingen bijdragen aan de versterking van de kernkwaliteiten van de Gelderse streken.

In deze bijlage van de provinciale omgevingsverordening worden de kernkwaliteiten van de Gelderse streken geduid en voorzien van ontwikkeldoelen, geformuleerd op het schaalniveau van de provincie. Vanuit een provinciale abstractie zijn deze kernkwaliteiten geformuleerd. Binnen de formuleringen is interpretatieruimte.

Het accent ligt op het buitengebied. Wij verwachten dat de gemeenten zelf de kwaliteiten van hun steden en dorpen beschrijven en daarmee rekening houden.

Deze kernkwaliteiten zijn in partnerschap verder uitgewerkt met de streken zelf. Concreter en meer gelokaliseerd, aangevuld met precieze ontwikkeldoelen en ontwerprijlijnen opgetekend in kwaliteitsgidsen per streek.

De bijlage voor kernkwaliteiten en ontwikkeldoelinden binnen de regio Land van Maas en Waal behelst elf verschillende kerndoelen. Deze dirigeren iedere ontwikkeling in het buitengebied naar een passend plan voor de regio. Omdat de kerndoelen een breed scala van projecten betreft, is niet ieder doel van toepassing. De volgende kerndoelen zijn bij het onderhavige initiatief toepasbaar.

- ▶ Ruimtelijke ontwikkelingen houden rekening met en dragen zo mogelijk bij aan de kernkwaliteiten van het Land van Maas en Waal. Ontwikkeling naar een duurzame landbouw versterkt het landschap.
- ▶ In de agrarisch komgebieden is de landbouw een belangrijke drager van de openheid en kunnen combinaties met klimaatadaptatie en natuurontwikkeling landschapsversterkend zijn. De gelede openheid zoveel mogelijk behouden.
- ▶ Behoud van de open weidsheid door zeer terughoudendheid te zijn ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen. Blijvend benutten voor grondgebonden en duurzame veehouderij, mogelijk in combinatie met klimaatadaptatie.

Doorwerking projectgebied

Door klimaatveranderingen is er verder sprake van steeds langere droogte of juist natte periodes. De natte afgelopen maanden maken nog maar eens duidelijk dat het opslaan van vaste mest zónder de juiste voorzieningen niet toereikend is.

Door de vele regen is het land erg nat waardoor het uitrijden van vaste mest lastig is. Bij uitrijden zou de bodem verdichten. Daarnaast kan bij het verkeerd opslaan van mest, mestvocht zich vermengen met regenwater en de sloot in stromen. Het doel is de mest vrij van weer- en windinvloeden op te slaan (om de bodem en het grondwater te beschermen) en/of de ruimte voldoende te ventileren (om broei te voorkomen). De (her) inrichting van het erf bestaat uit compartimentering en is hierbij essentieel. Hierdoor wordt een volledige scheiding tussen afvalwater en schoon hemelwater bereikt, niet verontreinigd hemelwater van erf en daken wordt namelijk volledig afzonderlijk gehouden.

Het laden van mest gebeurt tevens onder het afdak, zodat er ook geen inregenen bij het laden kan plaats vinden en er geen kans is op bevuiling van het erf tijdens het beladen van vrachtauto's of tractor met aanhangwagens. Op de voorgestelde locatie vindt de compartimentering doeltreffend plaats.

De natuur inclusieve mestopslag sluit tevens aan bij het nieuwe beheer van onder andere de Huuringse slenk (dassen compensatie gebied Huurlingsedam) van initiatiefnemer en het beheer van voormalig gronddepot aan de Van Cittersweg tussen Balgoij en Niftrik. In andere woorden, door het milieubewuste karakter van de bedrijfsvoering, waarbij duurzame bouw centraal staat, past het realiseren van een overkapping binnen de kernkwaliteiten van de regio Land van Maas en Waal.

3.2.4

Conclusie

Op het projectgebied als zodanig wordt in het provinciaal beleid niet specifiek ingegaan. Het provinciaal beleid kent twee werkingsgebieden waar het projectgebied in valt. Deze hebben geen specifieke gevolgen voor het projectgebied en bieden mogelijkheden voor nieuwe ontwikkelingen. Geen van de provinciale belangen wordt met onderhavig project negatief aangetast of beïnvloed. Het initiatief als zodanig past binnen de uitgangspunten van het ruimtelijk beleid van de provincie Gelderland.

3.3

REGIONAAL BELEID

3.3.1

Uitvoeringsplan 'Landschap in beweging': landschapsontwikkelingsplan Beuningen, Druten en Wijchen

Het uitvoeringsplan voor landschapsontwikkelingen in het gebied rondom Wijchen is onderdeel van het Landschapsontwikkelingsplan (LOP) 'Landschap in Beweging'. Dit LOP bestaat uit drie delen, te weten de 'Inventarisatie & Analyse', de 'Landschapsvisie' en dit derde deel: het Uitvoeringsplan. Het derde deel is het kader voor een duurzame uitvoering van het LOP.

Voor de uitvoering van het LOP worden een aantal uitgangspunten gehanteerd:

- ▶ Continuïteit
- ▶ Koppelen van belangen
- ▶ Zoeken naar maatwerk

- ▶ uitvoering op basis van vertrouwen
- ▶ Kansen grijpen
- ▶ Geld met geld maken

De uitvoering van bovenstaande uitgangspunten wordt door middel van een aantal opgestelde thema's opgedeeld in het uitvoeringsplan voor de landschapsontwikkeling. De thema's worden onderstaand uiteengezet.

- ▶ Behouden en versterken landschap

Onder dit thema wordt landschap in de 'zichtbare' vorm verstaan. Diverse doelen en maatregelen kunnen onder dit thema worden gerangschikt. Het gaat daarbij zowel om beplanting, als andere zichtbare karakteristieke elementen.

- ▶ Economische dragend landschap

Als gevolg van de verandering in het landelijk gebied zijn er maatregelen benodigd die voorkomen dat de kernwaarden van het landschap onder druk komen te staan. Daarbij zou het een doel kunnen zijn om instrumenten toe te passen die enerzijds bijdragen aan de instandhouding en versterking van het landschap en anderzijds de economische vitaliteit versterken.

- ▶ Ecologisch netwerk

Ecologie is een belangrijk thema in de beleidsontwikkeling op rijks- en provinciaal niveau. De regie over de uitvoering ligt deels bij de gemeenten. Samen met andere partijen zal invulling gegeven moeten worden aan het ecologisch netwerk. De doelen en maatregelen die een bijdrage leveren aan de realisatie van dit netwerk vallen onder dit thema.

- ▶ Toegankelijkheid

Met een toenemende verstedelijking wordt de behoefte aan een toegankelijk landschap groter. Dit thema omvat alle doelen en maatregelen die hieraan een bijdrage leveren.

Doorwerking plangebied

Om bij te dragen aan een duurzame regio, als voorwaarde van het LOB, wordt een natuurversterking als onderdeel van het onderhavige initiatief toegevoegd. Hiermee draagt het plan bij aan de landschapsontwikkeling rondom de kern Wijchen. Hiervoor wordt een nadere toelichting gegeven onder het gemeentelijke beleid. Hiermee past het plan binnen het uitvoeringsplan van de kernen Wijchen, Beuningen en Druten.

3.4 GEMEENTELIJK BELEID

3.4.1 Omgevingsvisie gemeente Wijchen

Strategisch kompas: Wijchen 2035 'De kracht van Wijchen' (vastgesteld 20 oktober 2022)

Op 20 oktober 2022 heeft de gemeenteraad van de gemeente Wijchen vastgesteld. Het Strategisch kompas vormt het koersdocument van de gemeente tot het jaar 2035. Het document vormt een toetsingskader voor toekomstig beleid en formuleert de opgaven van de gemeente voor deze periode. De gemeente Wijchen voorziet tot 2035 een groei naar circa 45.000 - 50.000 inwoners. De vergrijzing van de gemeente leidt tot opgaven, bijvoorbeeld door het trekken van meer jongeren.

Brede welvaart en duurzaamheid zijn aspecten waar aandacht aan besteed wordt. De gemeente wil zich daarnaast nog meer richten op de verbindende rol die het heeft: inwoners, partners en ondernemers werken aan prettig wonen, werken en leven.

Speerpunten uit het Strategisch Kompas zijn:

1. Voldoende woningen voor inwoners in elke levensfase;
2. Aantrekkelijke groene wijken en kernen, met goede voorzieningen en bereikbaarheid;
3. Iedereen aan het werk. Bij het vestigen van bedrijven geldt kwaliteit boven kwantiteit;
4. Een sterke, gezonde en sociale samenleving, met oog voor mentale en fysieke gezondheid, preventie, maatwerk en zorg dichtbij huis;
5. Energie neutrale en fossielvrije toekomst;
6. Krachtige samenwerking tussen gemeente(n), inwoners, ondernemers en partners.

In 2035 is het goed wonen in Wijchen, omdat de mogelijkheden aansluiten bij de wensen en behoeften van de inwoners van gemeente Wijchen. Er zijn voldoende betaalbare en geschikte woningen voor alle inwoners, van jong tot oud. Inwoners hebben de mogelijkheid om hun eigen woning aan te passen of binnen de gemeente te verhuizen naar een woning die hen past. Daarnaast is er ruimte voor specifieke doelgroepen als ouderen en mensen met een beperking.

De gemeente groeit door naar een gemeente met ongeveer 45.000-50.000 inwoners en er wordt gewerkt aan verdere groei om ervoor te zorgen dat de vergrijzing wordt tegen gegaan en jongeren een plek kunnen krijgen in Wijchen. Daarnaast speelt er de

regionale woningbouwopgave waaraan de gemeente een bijdrage aan levert. Dit betekent dat er de komende jaren ongeveer 4.000 woningen worden bijgebouwd. Er zijn dan genoeg passende woningen beschikbaar, voor zowel de toenemende groep eenpersoonshuishoudens als de toenemende groep ouderen en jongeren.

Naast het tegengaan van vergrijzing en ontgroening is er ook een opgave in het versterken van de sociale cohesie, door onder andere nieuwe woonvormen te creëren. Doorstroming van generaties draagt bij aan passend wonen. Door een goede mix van woningen worden de wijken divers en inclusief. Dit betekent verschillende woningtypen, doelgroepen en prijssklassen naast elkaar, waardoor de wijk ook op lange termijn veerkrachtig en leefbaar blijft. Het is belangrijk dat het dorpse karakter van Wijchen behouden blijft. Daarom vindt de uitbreiding van woningen vooral in de kern van Wijchen plaats.

De gemeente gaat actief aan de slag met flexibele woonvormen. De huidige samenleving vraagt om adaptief bouwen, om grote projecten gefaseerd te realiseren en telkens te kijken of plannen bijgesteld moeten worden. Op deze manier blijft er goede aansluiting op de behoeften van inwoners en bij de maatschappelijke (regionale) opgave.

Om groene wijken te realiseren, wordt gewerkt met het groen-blauwraamwerk. Er is ruimte voor hogere woongebouwen, vooral bij nieuwe wijkontwikkeling in en rond de kern Wijchen. Zo kunnen er meer woningen worden gerealiseerd, zonder dat het ten koste gaat van een groene woonomgeving. Er geldt geen harde (maximale) hoogtegrens. Op projectniveau wordt gekeken wat passend en mogelijk is om goed

een gevarieerde wijken te realiseren. Waar mogelijk wordt gekozen voor inbreiding boven uitbreiding.

Doorwerking plangebied

Bij onderhavige ontwikkeling wordt middels een buitenplanse omgevingsplanactiviteit een aanvraag gedaan. Onderdeel van de ontwikkeling is het plaatsen van een overkapping op een reeds bestaande vaste mestopslagplaat. Om het plan aan te laten sluiten, wordt het ingepast bij de speerpunten van de gemeente Wijchen. Met het plan is, aansluitend op de bestaande, natuur inclusieve manier van bedrijfsvoeren, besloten tot het toevoegen van extra voorzieningen voor beschermde soorten. Dit sluit aan op het aantrekkelijk groene karakter van kernen als Balgoij.

3.4.2 Plussenbeleid gemeente Wijchen

Sinds maart 2017 is het Plussenbeleid van kracht in de Omgevingsvisie en -verordening van Gelderland. Met dit beleid biedt de provincie niet-grondgebonden veehouders de kans om hun bedrijf te ontwikkelen, mits aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan.

Het doel van het Plussenbeleid is om de overgang naar een duurzame niet-grondgebonden veehouderij te versnellen en het draagvlak in de maatschappij te vergroten. Dit gebeurt door in gesprek te gaan met de omgeving, transparant te zijn en extra investeringen te stimuleren.

De provincie Gelderland streeft naar duurzame ontwikkeling in deze sector. Bij uitbreidingen van meer dan 500 m², waarvoor het omgevingsplan moet worden aangepast, worden plusmaatregelen verbonden. Op grond van artikel 8.0c van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) gelden de provinciale instructieregels ook voor BOPA's.

Het Plussenbeleid is dus ook van toepassing wanneer een uitbreiding van een niet-grondgebonden veehouderij procedureel geregeld wordt met een BOPA.

Deze worden hieronder toegelicht:

- ▶ De initiatiefnemer maakt duidelijk hoe hij met 'plussen' de ontwikkeling aanvaardbaar acht. In de beschrijving, de tekeningen en in de berekeningen is dit helder, zodat het college het voorstel goed kan beoordelen.
- ▶ De vereiste investeringsbijdrage bedraagt € 15,- per m² bruto stalvloeroppervlakte van de uitbreiding in de plusmaatregelen.
- ▶ In de handreiking Plussenbeleid Gelderland zijn mogelijke plus-investeringen opgenomen.
- ▶ Daar bovenop kiest de gemeente Wijchen voor mogelijke plus-investeringen op het gebied van:
 - Duurzaamheid. Dit omdat het verbeteren van duurzaamheid een speerpunt van het gemeentelijke beleid is. Ook hier moet het gaan om bovenwettelijke investeringen. Met name innovaties kunnen hiermee een kans krijgen.
 - Realisatie van recreatieve verbindingen, waaronder de eigen agrarische gronden, om deze voor recreatief, niet gemotoriseerd, medegebruik toegankelijk te maken.
 - Verbeteren ecologische verbindingen.

- Toepassen van bovenwettelijke maatregelen die de CO₂-uitstoot verlagen. Bovenwettelijke maatregelen op het gebied van waterberging.
- Educatie. Als ondernemers bereid zijn om te investeren in educatie, dan kunnen (vooral) kinderen op een speelse manier kennis maken met zowel de voedselproductie, het buitengebied als wel de verschillende vraagstukken hieromtrent. Investerings in een zichtruimte of een aangepaste inrichting om veilige educatie mogelijk te maken behoren tot de mogelijkheden.
- Onvoorzien. Niet alles is vooraf te bedenken. Een voorbeeld: Wellicht heeft de omgeving 'last' van de te vrachtauto's op een te smalle weg. In zo'n geval kan een verbreding van een deel van de weg een oplossing zijn, waardoor de grootste weerstand kan worden ondervangen. (bij deze variant is breed draagvlak van de omgeving een voorwaarde).

Doorwerking projectgebied

Bij onderhavige ontwikkeling wordt een overkapping van 650 m² toegevoegd boven een bestaande vaste mestopslag bij een grondgebonden veehouderijtak van een niet-grondgebonden (intensieve) veehouderij. Omdat de gemeente Wijchen ontwikkelingen groter dan 500 m² verplicht het Plussenbeleid toe te passen, is onderstaand een toelichting gegeven welke maatregelen hiervoor genomen zijn.

3.4.3

Groenstructuurplan Wijchen (2008-2017)

In april 2008 heeft de gemeenteraad het Groenstructuurplan Wijchen 2008 - 2017 vastgesteld. Dit plan beschrijft de actuele groenstructuur en de gewenste ontwikkelingen in de navolgende tien jaar. Het groenstructuurplan schetst de kaders voor het beheer van de openbare ruimte, de regulering van het grondgebruik (gronduitgifte en vergunningverlening) en de planvorming bij (her-)inrichtingsopgaven en (bouw-)projecten.

De belangrijkste aandachtspunten in het beleid zijn:

- ▶ Verbetering van de samenhang tussen de verschillende groenelementen;
- ▶ Representatieve en herkenbare inrichting van de entrees naar het centrum;
- ▶ Versterking van beleving en gebruik van bijzondere groengebieden.

Doorwerking projectgebied

In het verleden is ter versterking van het landschap en het voorkomen van dassen in de nabijheid de laatste jaren diverse houtwallen aangeplant. Ook is er een fruitboomgaard aangeplant. Bij de eerdere ontwikkelingen is gestreefd naar een aansluiting van de gebouwen zodat de impact van het gebouwencomplex niet te uitgestrekt wordt. De meest recente bebouwing en kuilvoerplaten zijn in een eenheid geprojecteerd met de bestaande bebouwing. De geordende positionering zorgt voor rust en evenwicht in het ontwerp.

Om de kwaliteit van het leefgebied van de das te verbeteren zijn er door initiatiefnemer reeds diverse lijnvormige groen elementen en een fruit boomgaard aangeplant. Het lijnelement ten westen van het bedrijf wordt nog versterkt. Hiermee ontstaat er een verbinding met het bosgebied ten noorden van de locatie.

In lijn met eerdere ontwikkelingen wordt in hetzelfde kader getoetst aan het Groenstructuurenplan. Bij de huidige ontwikkeling worden opnieuw maatregelen genomen

die in bovenstaand kader worden genomen. Dit is in het landschappelijke inpassingsplan meegenomen.

Voor de landschappelijke inpassing is onderstaande opzet gemaakt.

Figuur 10

Landschappelijk inpassingsplan Wegelaar 9, Balgoij

Om aansluiting te geven op het Plussenbeleid van de gemeente en provincie worden naast de groene strook voor landschappelijke inpassing, ook een dassenburcht, uilenkasten en een zwaluwnest gefaciliteerd.

Het is wenselijk om aan de zuid-(zuidwest)zijde van de nieuwe overkapping onder andere enkele inheemse bomen aan te planten om het zicht op de overkapping te verminderen. Door onder andere inheemse planten te verkiezen, wordt de planlocatie passend ingericht tussen de reeds bestaande beplanting. Om te bepalen welke type bomen en struiken geplant moeten worden, is een beplantingsoverzicht opgesteld. De bestaande fruitboomgaard vormt hiervoor de basis. De walnotenbomen en de appelbomen zijn beoogd om het karakter van de bestaande beplanting te versterken. In combinatie met bomen als de Vlierbes en de Zomereik wordt dit aangelegd in een nieuwe groenstrook.

Naast de aanleg van een groenstrook is een landschappelijke versterking voor diersoorten beoogd. Dit mede om de biodiversiteit te versterken. Hiervoor zijn de volgende elementen aan de orde:

- ▶ Steenuilenkasten
- ▶ Gierzwaluw kasten
- ▶ Kerkuilenkast
- ▶ Dassenburcht

In de laatste jaren is de roep om nesten voor gierzwaluwen in de gemeente Wijchen toegenomen. Hierom zal een gierzwaluwkast gepositioneerd in de bestaande stallen. Hier worden ook de kasten voor de steenuilen en kerkuilen geplaatst. De dasenburcht wordt aan de rand van het perceel geplaatst.

3.4.4

Conclusie gemeentelijk beleid

De ontwikkeling is passend binnen de hoofdlijnen van het gemeentelijk beleid. Als gesteld bieden nieuwe investeringen ook kansen om veel doelmatiger met bijvoorbeeld de ruimtelijke kwaliteit inpassing om te gaan, wat een gunstige uitwerking heeft op de omgeving. De ontwikkeling wordt mogelijk gemaakt door een omgevingsvergunning aan te vragen voor de realisatie van de overkapping voor de bestaande vaste mestopslag.

4

MILIEU- & OMGEVINGSASPECTEN

Dit hoofdstuk geeft de verdere toelichting van de verschillende aspecten van de fysieke leefomgeving. Indien er beperkingen uit het plan voortvloeien naar aanleiding van één van de aspecten, dan is hier in dit plan als randvoorwaarde rekening mee gehouden. Een en ander betekent dat de ontwikkeling in overeenstemming met een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties' dient te zijn.

De aspecten uit de fysieke leefomgeving staan op alfabetische volgorde.

4.1 VERKEER EN PARKEREN

In het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties dient verkeer en parkeren als aspect meegenomen te worden.

Het project ziet toe op de realisatie van een overkapping boven een bestaande mestopslag, hetgeen wat is toegestaan in het omgevingsplan. Enkel de bouwhoogte is afwijkend van het reeds bestaande in het geldende omgevingsplan. Hiermee wordt de verkeersaantrekkende en werking van de agrarische bedrijfsvoering niet gewijzigd.

4.2 BODEM

4.2.1 Algemeen/Wettelijk kader

In het kader van een evenwijdige toedeling van functies aan locaties dient de bodemkwaliteit geschikt te zijn voor de functies die mogelijk worden gemaakt. Dit is vastgelegd in artikel 2.1 van de Omgevingswet. Het uitgangspunt is dat de bodemkwaliteit geen onaanvaardbare risico's mag opleveren voor de gebruikers van het gebied.

In paragraaf 5.1.4.5.1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving is bepaald dat indien de desbetreffende bodemkwaliteit niet voldoet aan de norm voor de beoogde functie, de grond dient te worden gesaneerd, of andere beschermende maatregelen worden getroffen.

4.2.2 Toetsing/Uitkomst onderzoek

Onderhavige ontwikkeling ziet toe op het realiseren van een overkapping bij een recent aangelegde vaste mestopslag. De realisatie van deze mestopslag kon vergunningsvrij gerealiseerd worden, omdat binnen de aanduiding 'bouwvlak – onbebouwd' verharding ten aanzien van sleufsilo's en de mestopslag toestaat. Hierbij zijn minimale graafwerkzaamheden verricht, waarbij op het aspect bodem geen belemmering is waargenomen.

Omdat voor de realisatie van de overkapping op bestaande spanten van de mestopslag gerealiseerd kan worden, hoeven geen graafwerkzaamheden verricht te worden. Daarbij, de verblijfsduur bij de mestopslag is minder dan 2 uur per dag. Hiermee vormt het geen gevoelige locatie.

Wat betreft bovenstaande zal geen bodemonderzoek uitgevoerd worden en worden geen belemmeringen voorzien.

4.3 **GELUID**

4.3.1 **Algemeen/Wettelijk kader**

Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) biedt een toetsingskader voor het geluidniveau op de gevels van geluidsgevoelige objecten, zoals woningen en scholen. Het Bkl kent een ondergrens, de zogenaamde voorkeursgrenswaarde. Wanneer de geluidbelasting lager is dan deze waarde, zijn de voorwaarden die het Bkl stelt aan het realiseren van geluidgevoelige bestemmingen en geluid-producerende bestemmingen niet van toepassing.

Daarnaast is er in het Bkl een bovengrens opgenomen, de maximaal toelaatbare geluidbelasting. Indien de geluidbelasting hoger is dan deze waarde, is het realiseren van geluidgevoelige bestemmingen en/of geluid-producerende bestemmingen in principe niet mogelijk.

Wanneer de geluidbelasting tussen de voorkeursgrenswaarde en de maximaal toelaatbare geluidbelasting ligt, is het realiseren van geluidgevoelige bestemmingen en/of geluid-producerende bestemmingen aan beperkingen gebonden en alleen onder voorwaarden mogelijk. Dit wordt een 'hogere waarde' genoemd ('hoger in de zin van hoger dan de voorkeursgrenswaarde) en wordt onderbouwd.

4.3.2 **Toetsing/Uitkomst onderzoek**

Wegverkeer

De plaatsing van de overkapping betreft de bouw van een niet geluidsgevoelig object. Hiermee vormt wegverkeer geen belemmering voor het realiseren van een overkapping.

Industrielawaai

Omdat het de realisatie van de overkapping, en daarmee een niet geluidsgevoelig object betreft, zal het onderdeel "industrielawaai" niet voor een belemmering voor het project zorgen.

4.3.3 **Conclusie**

Omdat er sprake is van het realiseren van een niet geluidsgevoelig object, is het aspect geluid geen belemmering voor het project.

4.4 **BEDRIJVEN EN MILIEUZONERING**

4.4.1 **Algemeen/Wettelijk kader**

Een evenwichtige toedeling van functies aan locaties beoogt het voorkomen van voorzienbare hinder en gevaar door milieubelastende activiteiten van bestaande en toekomstige bedrijvigheid om zodoende kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Doormiddel van de milieuwet- en regelgeving wordt (milieu)hinder in woongebieden zoveel mogelijk voorkomen.

Om te komen tot een verantwoorde, ruimtelijk relevante toetsing in milieuhygiënisch opzicht van bedrijfsvestigingen, wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde milieuzonering. Hieronder wordt verstaan het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen enerzijds milieubelastende bedrijven of milieubelastende activiteiten, anderzijds milieugevoelige functies als (bedrijfs)woningen, zorginstellingen, onderwijsinstellingen, kinderopvang e.d. Daarnaast is de milieuwetgeving van toepassing.

In de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering' (2024), die voor het eerst in 1986 verscheen en daarna een aantal malen is geactualiseerd, is een omvangrijke lijst van bedrijven opgenomen, waarin per bedrijf voor een aantal aspecten de mate van

ruimtelijk relevante hinderlijkheid is weergegeven. Per bedrijfstype zijn voor elk van de aspecten geur, stof, geluid en gevaar minimale afstanden aangegeven die in de meeste gevallen kunnen worden aangehouden tussen een bedrijf en woningen om hinder en schade aan mensen binnen aanvaardbare normen te houden. Deze richtafstanden zijn afgestemd op de omgevingskwaliteit zoals die wordt nagestreefd in een rustige woonwijk of een vergelijkbaar omgevingstype. Indien de aard van de omgeving dit rechtvaardigt, kunnen gemotiveerd kleinere richtafstanden worden aangehouden bij het omgevingstype gemengd gebied, dat gezien de aanwezige functiemenging of ligging nabij drukke wegen al een hogere milieubelasting kent. In een gemengd gebied kunnen de richtafstanden met één afstandstap worden verlaagd zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat.

4.4.2 Toetsing/Uitkomst onderzoek

Onderhavig plan voorziet in de ontwikkeling van een overkapping boven een vaste mestopslag ten behoeve van de droog kunnen opslaan van dergelijke meststoffen.

Met het plan worden geen nieuwe gevoelige objecten gerealiseerd. De bestaande bedrijfswoningen blijven ongewijzigd. Om die reden hoeft de planlocatie niet te worden getoetst aan omliggende bedrijfsactiviteiten die mogelijk hinder zouden kunnen veroorzaken binnen het plangebied. De beoogde overkapping zal derhalve geen belemmering opleveren voor de omliggende bedrijven en diens ontwikkelmogelijkheden.

Anderzijds dient te worden gewaarborgd dat de beoogde bedrijfsactiviteiten binnen het plangebied zelf ook geen hinder veroorzaken voor omliggende gevoelige objecten (burger- en bedrijfswoningen) en functies (woonfuncties).

In de directe omgeving van het plangebied zijn enkele gevoelige woonfuncties en (bedrijfs)woningen van derden gelegen. Dit betreft de woonfunctie aan de Eindsestraat 26 (gelegen op 480 meter), woonfuncties op gelijkwaardige afstanden en de bedrijfswoning aan de Wegelaar 1 (gelegen op circa 180 meter).

In de beoogde situatie is onveranderd sprake van een intensieve veehouderij. Conform de VNG-brochure gelden voor dit type bedrijf richtafstanden van 100 meter voor geur en 50 meter voor geluid. Aangezien de beoogde bedrijfsactiviteiten op grotere afstanden zijn gelegen van omliggende gevoelige functies, wordt voldaan aan deze richtafstanden. Daarmee kan worden geconcludeerd dat er geen sprake is van belemmeringen op grond van bedrijven en milieuzonering.

4.5 LUCHTKWALITEIT

4.5.1 Algemeen/Wettelijk kader

Het beleid en de regelgeving over luchtkwaliteit heeft tot doel om mensen te beschermen tegen de gezondheidseffecten van luchtverontreiniging. Ze bevatten luchtkwaliteitsnormen voor verschillende stoffen. Ruimtelijke plannen of projecten die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit, zoals omgevingsplannen, dienen getoetst te worden aan de Omgevingswet. De wet bevat grenswaarden voor de stoffen zoals zwaveldioxide, stikstofdioxide, stikstofoxiden, fijnstof, lood, benzeen in de buitenlucht. In Nederland zijn de maatgevende luchtverontreinigende stoffen stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}).

Overschrijding van de grenswaarden van andere stoffen komt bijna niet voor. Met name in aandachtsgebieden moeten overheden toetsen aan de rijksomgevingswaarden ten aanzien van PM₁₀. De gemeente Wijchen ligt echter niet binnen een aandachtsgebied als hiervoor bedoeld. Ook is de gemeente Wijchen geen agglomeratie als bedoeld in artikel 2.38 Omgevingsregeling.

NIBM-projecten

De wet maakt verder onderscheid tussen kleine en grote ruimtelijke projecten. Kleine projecten zijn projecten die de luchtkwaliteit niet 'in betekende mate' (NIBM) verslechteren. Deze projecten hoeven niet meer beoordeeld te worden op luchtkwaliteit. Ze zijn namelijk zo klein dat ze geen wezenlijke invloed hebben op de luchtkwaliteit. Er is geen belemmering als een klein project niet of nauwelijks bij draagt aan luchtverontreiniging, óók niet in overschrijdingsgebieden (gebieden met te veel luchtvervuiling). Het gaat dan over woningen, kantoren, combinatie hiervan, telen van gewassen, het aanleggen van een spoorwegemplacement.

Het Besluit kwaliteitseisen leefomgeving geeft aan in welke gevallen een nieuw project in ieder geval een NIBM-project is. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een rekenmodel. Dit is bijvoorbeeld het geval als er minder dan 1500 woningen worden gebouwd bij minimaal één ontsluitingsweg, of minder dan 3000 woningen bij twee ontsluitingswegen. Voor veehouderijen wordt gebruik gemaakt van een vuistregel om te bepalen of er sprake is van NIBM-situatie. Deze gaat uit van afstanden tot stallen, dieren aantallen en bijbehorende emissiefactoren voor stof.

Goed woon- en leefklimaat

Het RIVM maakt jaarlijks kaarten met grootschalige concentraties (in vaktermen GCN) en deposities (GDN) in Nederland in het kader van natuur- en milieubeleid. De kaarten zijn gebaseerd op een combinatie van modelberekeningen en metingen en zijn bedoeld voor het geven van een grootschalig beeld van de luchtkwaliteit en depositie in Nederland zowel voor jaren in het verleden als in de toekomst.

Er is sprake van een goed woon- en leefklimaat volgens de wettelijke normen als de achtergrondconcentratie fijnstof inclusief de bijdrage van het plan de norm van 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ niet overschrijdt, waarbij het aantal overschrijdingsdagen niet meer mag bedragen dan 35 per jaar.

4.5.2

Toetsing/Uitkomst onderzoek

Voor onderhavige ontwikkeling dient getoetst te worden in hoeverre het project Niet In Betekende Mate een negatief effect heeft op de luchtkwaliteit. Normaliter wordt hiervoor de NIBM-tool gebruikt. Dit model is gebaseerd op het totale extra aantal verkeersbewegingen ten aanzien van het plan. Omdat het project geen extra verkeersbewegingen omhelst, wordt uitgesloten dat het project mogelijk in betekende mate een effect zou hebben.

Zoals blijkt uit de beredenering dat de NIBM-tool voor het plan geen gevolgen heeft, is het project aan te merken als Niet in Betekende Mate. Daarnaast geldt dat de bijbehorende bouwwerkzaamheden slechts tijdelijk zijn. Deze activiteiten kennen een korte uitvoeringsduur en veroorzaken slechts gedurende een beperkte periode een toename in activiteit. Na afronding van de bouw verdwijnen deze werkzaamheden en daarmee ook de eventuele tijdelijke effecten op de luchtkwaliteit. Om die reden wordt aangenomen dat ook deze activiteiten niet in betekende mate bijdragen aan een verslechtering van de luchtkwaliteit. Een nader onderzoek naar luchtkwaliteit is derhalve niet noodzakelijk.

Volgens de grootschalige concentratie en depositiekaart is de achtergrondwaarde voor fijnstof als volgt:

- PM₁₀, jaar 2025, gegevens 2024 = 15,74 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
- PM_{2,5}, jaar 2025, gegevens 2024 = 8,942 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
- NO₂, jaar 2025, gegevens 2024 = 14,12 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Figuur 11

Uitsneden kaarten Groot-schalige Concentratie- en Depositiekaarten Nederland (GCN en GDN)

Deze waarden zijn voldoende om te spreken van een acceptabel woon- en leefklimaat.

4.5.3

Conclusie

De realisatie van het project zal geen significant nadelige gevolgen hebben voor de luchtkwaliteit ter plaatse. Daarbij, onderhavig project behelst geen extra luchtgevoelige functie. Bovenstaande laat zien welke concentraties en deposities gelden op de bestaande locatie, waarbij kan worden geconcludeerd dat in het kader van lucht een evenwichtige toedeling van functies betreft.

4.6

GEUR

4.6.1

Algemeen/Wettelijk kader

Op basis van artikel 2.1 lid 4 van de Omgevingswet, dient de overheid bij een evenwichtige toedeling van functies aan locaties rekening te houden met het belang van het beschermen van de gezondheid. In artikel 5.92 lid 1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) staat beschreven dat in een omgevingsplan rekening moet worden gehouden met de geur door activiteiten op geurgevoelige gebouwen.

4.6.2 Toetsing/Uitkomst onderzoek

De projectlocatie bevindt zich in het buitengebied van de gemeente Wijchen, waarbij de locatie reeds bestemd is voor agrarische bedrijven. De locatie is door de agrarische functie niet geurgevoelig. De dichtstbijzijnde veehouderij, namelijk de Wegelaar 1, bevindt zich op een afstand van circa 180 meter. Omdat de realisatie van de overkapping geen geurgevoelige objecten bevat, en de verblijfsduur van personen korter dan 2 uur bedraagt, wordt op het gebied van geur geen belemmering gevormd op het bedrijf.

Andersom dient ook getoetst te worden wat de gevolgen voor derden zijn met betrekking tot het realiseren van een initiatief. De plaatsing van de overkapping op een mestopslag zorgt niet voor een veranderende geuremissie. Hiermee blijft de bestaande situatie op het gebied van geur onveranderd. Het initiatief vormt hiermee ook geen belemmering voor omliggende gevoelige functies.

Hiermee is nader onderzoek met betrekking tot geur niet noodzakelijk. Het is aannemelijk dat het woon- en leefklimaat ter plaatse acceptabel is.

4.6.3 Conclusie

Bedrijven in de omgeving zullen geen hinder ondervinden van de realisatie van een overkapping. Anderzijds behelst de realisatie van de overkapping geen gevoelig object en verblijven mensen niet langer dan 2 uur op de locatie. Nader onderzoek met betrekking tot geur is daarmee niet noodzakelijk. Op het gebied van geur kan het project doorgang vinden.

4.7 EXTERNE VEILIGHEID

4.7.1 Algemeen/Wettelijk kader

Bij externe veiligheid gaat het om de risico's door de opslag, productie en het transport van gevaarlijke stoffen. In ruimtelijke plannen dient aandacht te worden besteed aan de relatie tussen risicovolle activiteiten en de omgeving. Er zijn twee situaties waarbij omgevingsveiligheid een rol speelt, namelijk bij het ontplooiën van een risicovolle activiteit en bij het realiseren van een (beperkt) kwetsbaar object binnen het invloedgebied van een dergelijke 'activiteit'.

De voor deze Bopa belangrijkste kaders worden gevormd door hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl).

Het doel van het Bkl is om mensen in de buurt van een bedrijf met gevaarlijke stoffen te beschermen. In het Bkl worden afstandsnormen gesteld met betrekking tot risicovolle inrichtingen. Hierbij is de relatie met risicogevoelige objecten in de omgeving van belang. Het Bkl stelt regels aan transportroutes voor gevaarlijke stoffen en de omgeving van deze transportroutes.

4.7.2 Toetsing/Uitkomst onderzoek

Dit project ziet uitsluitend toe op de nieuwbouw van de overkapping bij een agrarische bedrijfsfunctie. Hierbij ontstaan geen nieuwe kwetsbare objecten. Omdat er sprake is van een instandhouding van een agrarisch bedrijf kan ervanuit gegaan worden dat op de locatie geen risico's uit de omgeving naar voren komen.

4.8 TRILLINGEN

4.8.1 Algemeen/Wettelijk kader

In paragraaf 22.3.5 van de Bruidsschat in het omgevingsplan van de gemeente Wijchen zijn regels m.b.t. het aspect 'trillingen' opgenomen. Daarin worden regels ge-

steld aan trillingen in een frequentie van 1 tot 80 Hz door een activiteit in een trillinggevoelige ruimte van een trillinggevoelig gebouw, die op een locatie is toegelaten op grond van een omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit (Opa). Er gelden maximale waarden voor continue trillingen en voor herhaald voorkomende trillingen. De maximale waarden zijn opgenomen in de tabellen in artikel 22.88 van de Bruidsschat in het omgevingsplan van de gemeente Wijchen.

4.7.2 Toetsing/Uitkomst onderzoek

Met het plan worden geen nieuwe gevoelige objecten gerealiseerd. De bestaande bedrijfswoningen blijven ongewijzigd. Om die reden hoeft de planlocatie niet te worden getoetst aan trillingen afkomstig van bedrijfsactiviteiten van derden. De beoogde ontwikkeling op het agrarische bedrijf zal derhalve geen belemmering opleveren voor de omliggende bedrijven en diens ontwikkelmogelijkheden.

Anderzijds dient te worden gewaarborgd of de beoogde bedrijfsactiviteiten binnen het plangebied zelf ook geen trillinghinder veroorzaken voor omliggende gevoelige objecten (burger- en bedrijfswoningen) en functies (woonfuncties).

In de toekomstige situatie binnen het plangebied zullen werkzaamheden plaatsvinden die verband houden met de bestaande intensieve veehouderij. De bouwwerkzaamheden van de overkapping voor de mestopslag is enorm beperkt, omdat het een kleinschalig project betreft. Daarbij zijn deze werkzaamheden van tijdelijke duur.

Aangezien de dichtstbijzijnde trillinggevoelige functie, betreffende de agrarische functie aan de Wegelaar 1, gelegen is op een afstand van 180 meter, kan worden verondersteld dat het aspect 'trillingen' geen belemmering vormt voor onderhavige plan.

4.9 WATERPARAGRAAF

4.9.1 Algemeen/Wettelijk kader

Water verdient een belangrijke plek in de ruimtelijke planvorming. Vanwege dit belang moeten bij de locatiekeuze, de (her)inrichting en het beheer van nieuwe ruimtelijke functies de relevante waterhuishoudkundige aspecten worden meegenomen.

De Omgevingswet stelt in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) dat bij het vaststellen van een omgevingsplan het waterbelang moet worden gewogen. Bij het wegen van het waterbelang wordt de waterbeheerder benaderd voor een proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en beoordelen. Waterhuishoudkundige aspecten die worden meegewogen zijn onder meer veiligheid, wateroverlast, waterkwaliteit, verzilting en verdroging. Het wegen van het waterbelang heeft betrekking op alle wateren: rijkswateren, regionale wateren, gemeentelijke en particuliere wateren en grondwater. Beleid van gemeente, provincie en rijk is van toepassing bij het wegen van het waterbelang. Toetsing van uw waterparagraaf gebeurt op kwaliteit en kwantiteit. De verwerking van hemelwater, afvalwater en planologische 'waterbestemmingen' komen aan bod.

Aanleiding tot het opstellen van de waterparagraaf is het doorlopen van de watertoets ten behoeve van de voorgenomen planontwikkeling op onderhavige locatie.

Voor alle ruimtelijke ontwikkelingen in Druten en Wijchen die uitmonden in een Omgevingsplan of een Omgevingsvergunning is het document 'Proces wegen waterbelang (watertoets)' opgesteld. Het document voorziet in een beschrijving van het pro-

ces tot de weging van het waterbelang en de bijbehorende sjablonen en randvoorwaarden die in het proces door de initiatiefnemer moeten worden toegepast. Opgemerkt wordt dat het te doorlopen proces niet afhankelijk is van de omvang van een ruimtelijke ontwikkeling. Echter kunnen de aard en complexiteit van een ruimtelijke ontwikkeling verschillen, waardoor specifieke inhoudelijke waterhuishoudkundige aspecten wel of niet onderzocht en beoordeeld moeten worden.

Ook is in de gemeente Wijchen het Beleidsplan water en riolering (2023-2027) vigend. Het plan is een document, gericht op het waarborgen van gezondheid, milieu en leefbaarheid, door de waterketen klimaatbestendig te maken. Hiervoor zijn meerdere eisen gesteld aan bijvoorbeeld de ontgrondingsdiepte bij ontwikkelingen.

4.9.2

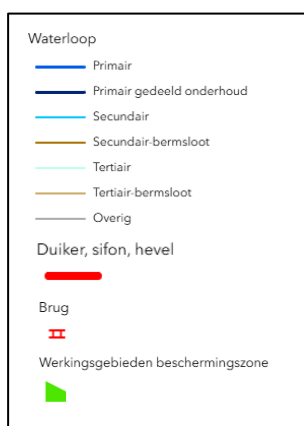
Toetsing/Uitkomst onderzoek

Binnen het beleidskader van de gemeenten Wijchen en Druten wordt aangegeven dat de complexiteit van het project kan verschillen, waardoor specifieke inhoudelijke waterhuishoudkundige aspecten wel of niet onderzocht en beoordeeld moeten worden.

Voor het werkingsgebied van het Waterschap Rivierenland is een Legger opgesteld, waarbinnen het projectgebied gelegen is. Onderstaand is een uitsnede uit de Legger gegeven, waarbij nabije A- en B-watgangen weergegeven worden.

Figuur 12

Uitsneden Legger Waterschap Rivierenland, mestopslag zwart omcirkeld.

In de bestaande situatie is op de locatie een mestvloeropslag van 650 m² aanwezig. Dit is inclusief de oprit naar de mestopslag. Hierdoor komt het hemelwater met een oppervlakte van 650 m² in aanraking met de mest. In de toekomstige situatie is dit met de komst van een overkapping niet het geval. Het hemelwater dat in de bestaande situatie met de mest in aanraking komt, wordt gekwalificeerd als (bedrijfs)afvalwater en moet overeenkomstig worden behandeld. Het hemelwater dat

in de toekomstige situatie niet in aanraking komt met de mest is schoon water en mag in principe worden geloosd op/in de bodem of op het oppervlaktewater.

Wel moet worden voorkomen dat het hemelwater in de toekomstige situatie alsnog met de mest in aanraking komt door toestroming over het oppervlak de mestopslag in.

Wanneer hemelwater direct of indirect wordt geloosd op oppervlaktewater, moet dit volgens de Waterschapsverordening (Waterschap Rivierenland) worden gecompenseerd. De compensatieplicht houdt in dat de toename van verharding in het ruimtelijk plan moet worden gecompenseerd door aanleg van extra waterberging. En zodanig ruimtelijk ingepast (ruimtebeslag, ligging) dat adequaat functioneren is gewaarborgd. Waar op minder dan 100 m van oppervlaktewater het hemelwater op/in de bodem wordt gebracht, schrijft het waterschap voor dat een berging gerealiseerd moet worden van $664 \text{ m}^3 / \text{ha}$ verhard oppervlak.

Op een afstand van circa 60 meter is een B-watergang gelegen.

Daarbij wordt uitgegaan van 650 m^2 toe te voegen overkapping. Dit komt neer op $650 \text{ m}^2 \times 664 \text{ m}^3 / \text{ha} : 10.000 \text{ m}^2 = 43,16 \text{ m}^3$. Hierom wordt een hemelwaterberingsvoorziening in de vorm van een oppervlaktewater toegevoegd van minimaal $43,16 \text{ m}^3$.

Met het plan wordt daarom een waterberging gerealiseerd. Dit wordt vormgegeven middels een berging met een minimale inhoud van $43,16 \text{ m}^3$. Bij een ghg van 69 centimeter beneden maaiveld, bepaald aan de hand van het BRO-loket voor grondwaterspiegeldiepte, is er een bergingsvoorziening vereist. Vanuit de Waterschapverordening geldt de eis dat de bodempeil van de infiltratievoorziening $\geq 0,50$ meter boven GHG moet zijn. Daarom geldt dat de maximale diepte van de waterberging 19 cm betreft.

Met een maximale diepte van 19 centimeter en een waterbergingseis van $43,16 \text{ m}^3$ is een ondiepe berging bedacht, inclusief schuine oevers. Hier is ruimte voor gereserveerd in het projectgebied. Bij een berging van 19 cm diep is een oppervlak benodigd van $43,16 \text{ m}^3 : 0,19 \text{ m} = 227,16 \text{ m}^2$.

De afmetingen die zijn gekozen voor de waterberging betreffen:

- ▶ Een lengte van 20 meter
- ▶ Een breedte van 15 meter
- ▶ Diepte van maximaal 19 centimeter
- ▶ Schuine zijdes

Door de nabije ligging langs het verharde oppervlak is de afwatering eenvoudig aan te leggen. Onderstaand is de positie van de waterberging gegeven.

Figuur 13

Uitsneden luchtfoto plan-
gebied met waterberging
(Bron: Pdok).

Drooglegging

Naast het toevoegen van een hemelwaterberging dient te worden getoetst of de vloer onder de overkapping over voldoende ontwateringsdiepte en drooglegging beschikt. Indien dit niet het geval betreft, dan dient aangegeven te worden welke maatregelen worden getroffen om grond- en of oppervlaktewateroverlast te voorkomen.

Vanuit de gemeente Wijchen gelden de onderstaande ontwateringsdiepten bij ontwikkelingen:

- ▶ Vloerpeil gebouwen minimaal 1 m boven GHG;
- ▶ Straatpeil minimaal 0,7 m boven GHG;
- ▶ Groenvoorzieningen minimaal 0,5 m boven GHG.

De vaste mestopslag is op een verhoging van 70 centimeter boven het maaiveld gepositioneerd. Op de locatie is aan de hand van de grondwaterspiegelkaart 2025 van het BRO-loket bepaald dat het GHG, in de zomer, 69 centimeter onder het maaiveld betreft. Hiermee wordt de netto afstand van de vloer van de verharding tot de maximale grondwaterstand 139 cm. Hiermee voldoet het initiatief aan de minimale afstand tussen de vloerpeil en het zomerpeil.

Betreffende het straatpeil wordt in de huidige situatie niets verandert. Deze blijft ongewijzigd in de toekomstige situatie. Wat betreft de groenvoorzieningen worden deze op de schuine zijde van de vloerpeil naar het maaiveld geplaatst. Hiermee liggen deze hoger dan het maaiveld. Daarmee wordt ook voldaan aan de minimale 0,5 meter boven het zomerpeil voor groenvoorzieningen.

Onderhavige ontwikkeling treft op het gebied van drooglegging en ontgrondingsdiepte geen belemmering voor een doorgang van het project.

Conclusie

Uit bovenstaande valt te concluderen op het gebied van waterhuishouding door bovengenoemde maatregelen geen belemmering vormt.

4.10

ECOLOGIE

4.10.1

Algemeen/Wettelijk kader

Soortenbescherming

De Omgevingswet verbiedt het om zonder omgevingsvergunning voor de activiteit flora en fauna, activiteiten te verrichten. De gedetailleerde invulling om deze wet in de praktijk te kunnen uitvoeren is terug te vinden in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). In hoofdstuk 11 wordt de bescherming geregeld van alle van nature in Nederland in het wild voorkomende dieren en planten. Er wordt onderscheid gemaakt tussen drie soorten bescherming;

- ▶ Vogelrichtlijn (paragraaf 11.2.2)
- ▶ Habitatrichtlijn (paragraaf 11.2.3)
- ▶ Andere soorten (paragraaf 11.2.4)

Daarnaast zijn er vrijgestelde soorten en jaarrond beschermde vogelnesten. In het Bal staan ook regels met betrekking tot bescherming van houtopstanden. Bovendien kan een gemeente beperkingen opleggen ten aanzien van het kappen van bomen. Er is dan een omgevingsvergunning nodig voor het kappen van bomen op grond van de Algemeen Plaatselijke Verordening (APV). Tenslotte kan ook in een provinciale verordening een kapverbod opgelegd worden. Indien hier sprake van is, moet er bij de provincie een ontheffing of vrijstelling worden aangevraagd.

Gebiedsbescherming

De omgevingswet noemt bekende maar ook enkele nieuwe soorten natuurgebieden die bescherming behoeven: de Natura 2000-gebieden, het Natuurnetwerk Nederland (NNN), bijzondere provinciale natuurgebieden en landschappen, bijzondere nationale natuurgebieden en de nationale parken. Bij ontwikkelingen met name in het buitengebied moet rekening worden gehouden met het al dan niet van toepassing zijn van de beschermingsregimes van deze natuurgebieden. Ieder gebied kent een eigen beschermingsregime dat afzonderlijk gewogen dient te worden in relatie tot plannen, projecten en andere handelingen met mogelijk nadelige effecten voor de beschermde natuurwaarden.

Natura 2000-gebieden

De bekendste natuurgebieden zijn de Natura 2000-gebieden, zij kennen tevens het meest strikte beschermingsregime. De basis voor Natura 2000 zijn de Europese Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de Natura 2000-gebieden in Nederland zijn instandhoudingsdoelstellingen bepaald die betrekking kunnen hebben op de bescherming van specifieke flora en fauna alsook leefgebieden van soorten. Alle projecten en handelingen binnen of buiten de gebiedsgrenzen mogen geen verstoring of verslechterend effect hebben op de instandhoudingsdoelstellingen.

Natuurnetwerk Nederland

De NNN (voorheen EHS) is een samenhangend netwerk van natuurgebieden en landbouwgebieden met natuurwaarden van (inter) nationaal belang. Het doel van het NNN-beleid is het veiligstellen van ecosystemen en het realiseren van leefgebieden met goede condities voor de biodiversiteit. Voor het Natuurnetwerk Nederland geldt op basis van het Rijksbeleid (Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening) de verplichting tot instandhouding van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied. Dit betekent dat (nieuwe) plannen, projecten of handelingen niet zijn toegestaan indien zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten.

Houtopstanden

Wanneer er bomen en/of bos gekapt moet worden voor het initiatief, bestaat er mogelijk een meldingsplicht bij de provincie. Hierbij kan mogelijk een compensatieplicht gelden.

Biodiversiteit

Een ontwikkeling moet bijgedragen aan de biodiversiteit. In het plan moet hier rekening mee gehouden worden.

4.10.2

Toetsing/Uitkomst onderzoek

Soortbescherming

Met onderhavige ontwikkeling is sprake van nieuwbouw, waarbij de overkapping over de vaste mestopslag geplaatst wordt. In vooroverleg met de gemeente Wijchen is afgesproken de effecten van de nieuwe overkapping te toetsen. De beschermde natuur in Nederland, met soorten en gebieden die in wetgeving als kwetsbaar gezien worden, zijn in de ecologische scan getoetst.

Voor de scan is gebruik gemaakt van de beschermde soortenindicator (BeSI) van BIJ12. Voor het gebied direct op en rondom de overkapping zijn de volgende beschermde diersoorten weergegeven. Hiervoor wordt onderstaand een onderbouwing gegeven waarom deze geen belemmering vormen voor onderhavig initiatief.

- Boerenwaluw

In het rapport van de BeSI wordt aangegeven dat het leefgebied van de boerenwaluw voornamelijk op het boerenland plaatsvindt, vaak in de buurt van water. Doordat de overkapping wordt gerealiseerd boven bestaande verharding, wordt geen boerenland of waterhuishouding aangetast. Hiermee vormt het leefgebied van de boerenwaluw geen belemmering voor onderhavig plan.

- Huismus

In het rapport van de BeSI wordt aangegeven dat het leefgebied van de huismus voornamelijk in struiken, bomen, klimplanten en gebouwen plaatsvindt. Doordat de overkapping wordt gerealiseerd boven een bestaande mestopslag met bijbehorende verharding, wordt geen van bovenstaande type plekken aangetast. Hiermee vormt het leefgebied van de huismus geen belemmering voor onderhavig plan.

- Kauw

In het rapport van de BeSI wordt aangegeven dat het leefgebied van de kauw voornamelijk op akkers, weides en kleinere bossen plaatsvindt. Doordat de overkapping wordt gerealiseerd boven de bestaande mestopslag met bijbehorende verharding, worden geen akkers, weides en bossen verwijderd of aangetast. Hiermee vormt het leefgebied van de kauw geen belemmering voor onderhavig plan.

- Spreeuw

In het rapport van de BeSI wordt aangegeven dat het leefgebied van de spreeuw voornamelijk rondom bebouwing, graslanden en soms in bossen plaatsvindt. Het advies voor de spreeuw behelst het beperken van de effecten voor het broeden van de spreeuwen. Omdat de broedplekken van spreeuwen voornamelijk in boomholtes, schoorstenen en nestkasten plaatsvindt, vormt de realisatie van de overkapping op bestaand, verharde grond geen belemmering. Er worden geen broedplekken van spreeuwen verwijderd of aangetast. Hiermee vormt het leefgebied van de spreeuw geen belemmering voor onderhavig plan.

- Steenuil

In het rapport van de BeSI wordt aangegeven dat het leefgebied van de steenuilen voornamelijk op het boerenerf plaatsvindt. Het advies voor de steenuil behelst het beperken van de effecten van het initiatief op de broedplekken van de uil. Hierbij wordt vermeld dat de steenuil voornamelijk broedt op plekken als schuurtjes, knotwilgen en onder daken. Doordat de overkapping wordt gerealiseerd boven bestaande verharding, wordt geen van bovenstaande plekken aangetast. Om verdere invulling te geven aan het leefgebied van de steenuil wordt een steenuilenkast toegevoegd.

- Gebouw bewonende vleermuizen

In het rapport van de BeSI wordt aangegeven dat het leefgebied van de gebouw bewonende vleermuizen voornamelijk binnen gebouwen, daklijsten en dakpannen plaatsvindt. Doordat de overkapping wordt gerealiseerd buiten bestaande gebouwen, wordt geen leef- of broedplek aangetast. Hiermee vormt het leefgebied van de gebouw bewonende vleermuis geen belemmering voor onderhavig plan.

- Steenmarter

In het rapport van de BeSI wordt aangegeven dat het leefgebied van de steenmarter voornamelijk rondom dorpen en boerderijen plaatsvindt. Doordat de overkapping wordt gerealiseerd boven bestaande verharding, wordt geen leefomgeving aangetast. De steenmarter kan in en rondom de vaste mestopslag gedurende de bouwwerkzaamheden verblijven. Hiermee vormt het leefgebied van de steenmarter geen belemmering voor onderhavig plan.

Ondanks dat met bovenstaande toelichting wordt aangenomen dat in het gebied voorkomende beschermde diersoorten niet belemmerd worden met onderhavig initiatief, wordt aan de hand van het Gelderse Plussenbeleid toch een landschappelijke inpassing geleverd. Dit draagt positief bij aan de leefgebieden van respectievelijke soorten. Hiervan zijn de aanleg van steenuilenkasten, gierzwaluwkasten, kerkuilenkasten onderdeel. Ook is een dassenburcht onderdeel van het plan.

Doordat de landschappelijke elementen toegevoegd worden, aangetast worden, wordt het niet aannemelijk geacht dat beschermde dieren een belemmering vormen voor onderhavig plan.

Gebiedsbescherming

In de Omgevingswet wordt ook de zorg voor de fysieke leefomgeving beschreven. Artikel 1.6 wijst op de zorgplicht en in artikel 1.7 omschrijft de verplichtingen omtrent activiteiten met mogelijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving. Die

zorgplicht houdt in ieder geval in dat iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn handelen nadelige gevolgen heeft voor de fysieke leefomgeving, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten.

Voor benodigde werkzaamheden is daarnaast artikel 4.3 uit de Omgevingswet van toepassing. Dit houdt in dat indien door handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten: dergelijke handelingen achterwege dienen te worden gelaten, dan wel, indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen worden getroffen om die gevolgen te voorkomen, of voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan worden gemaakt. Verder is het noodzakelijk om bij onderhoud aan het terrein te voorkomen dat zich in het plangebied soorten gaan vestigen dan wel vogels gaan broeden.

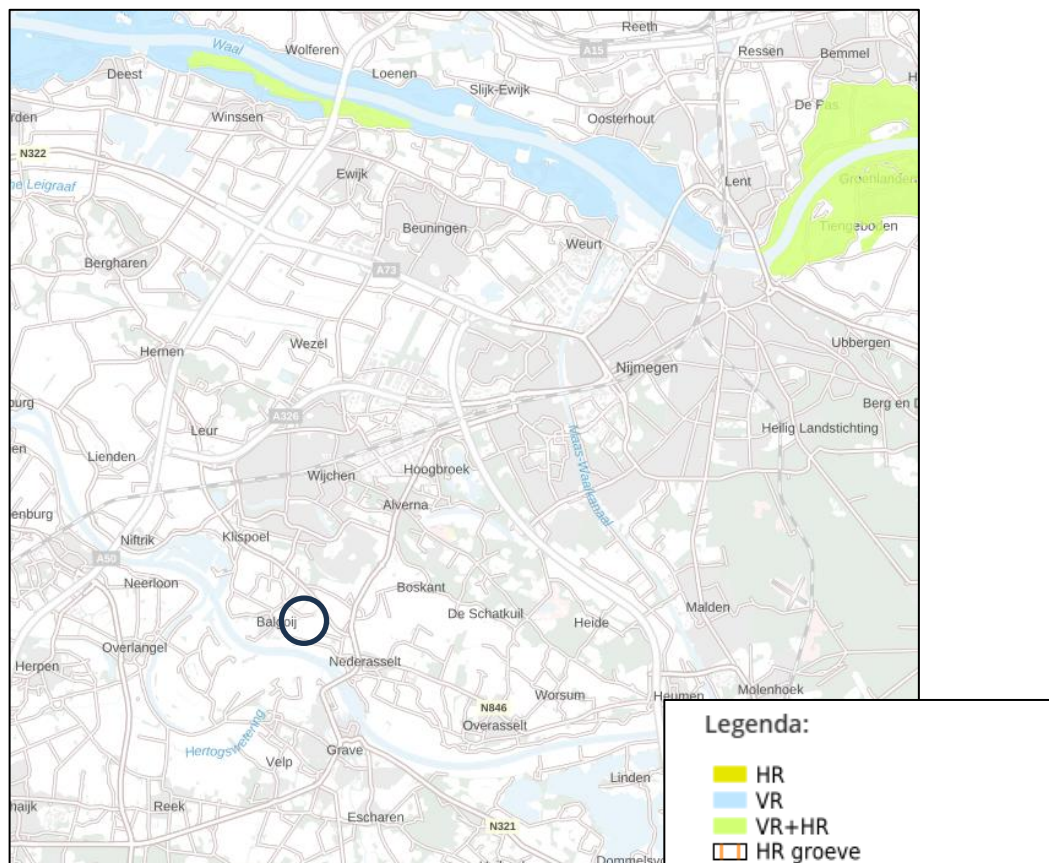
Met onderhavige ontwikkeling vinden bouwwerkzaamheden plaats, welke enorm beperkt zijn door de kleine schaal van het project. Bij het project worden geen extra verkeersbewegingen verwacht. Daarbij is de invloed op de omgeving beperkt, omdat op locatie al een bestaand verhard oppervlakte aanwezig is. Bij onderhavig project is dus zorg voor de fysieke omgeving en zal dit geen beperking opleveren.

Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland

De ontwikkeling behelst de realisatie van een overkapping op een vaste mestopslag. Gezien de afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden, namelijk circa 10,5 kilometer tot het gebied Rijntakken, is het aannemelijk dat er met de ontwikkeling geen sprake is van een invloed op deze gebieden. Daarbij, de kleine schaal van de bouw behelst beperkt groot materieel, waardoor het project weinig effect zal hebben op de op afstand gelegen Natura 2000-gebieden.

Figuur 14

Projectlocatie ten opzichte van Natura2000-gebieden (Bron: Atlas Leefomgeving).

Houtopstanden

Er hoeven geen bomen gekapt te worden voor de ontwikkeling.

Biodiversiteit

Met de ontwikkeling wordt de biodiversiteit niet beperkt.

4.11

LANDSCHAP

4.11.1

Algemeen/Wettelijk kader

Voor het onderdeel landschap wordt de 'ladder voor duurzame verstedelijking' getoetst voor zorgvuldig ruimtegebruik en het tegengaan van leegstand. De toelichting bij een omgevingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de kwantitatieve en kwalitatieve behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het omgevingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

Artikel 5.129 g Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bepaald dat de Ladder betrekking heeft op een nieuwe stedelijke ontwikkeling die voldoende substantieel is. De aard en omvang van de ontwikkeling in relatie met de omgeving bepaalt of het plan voldoende substantieel is. In artikel 5.129 g Bkl is geen ondergrens vastgelegd. In uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State zijn hiervoor lijnen uitgezet. De Afdeling geeft hierin geen harde ondergrenzen, maar stelt wel 'in beginsel' grenzen. Bij nieuwbouw en uitbreiding van overige stedelijke functies ligt de ondergrens in beginsel bij een ruimtebeslag van 500 m² (per functie).

Stedelijke ontwikkelingen zijn bijvoorbeeld een bedrijventerrein, kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen zoals maatschappelijke functies, cultuur, leisure of recreatie. De Laddertoets geldt alleen voor nieuwe stedelijke ontwikkelingen. Dit zijn ontwikkelingen die een nieuw of groter planologisch beslag op de ruimte leggen dan het geldende omgevingsplan toestaat. Of, als er alleen een wijziging van de gebruiksfunctie is, op een andere manier wezenlijke ruimtelijke effecten hebben. Het is niet relevant of het projectgebied binnen of buiten het stedelijk gebied ligt. In beide gevallen moet rekening worden gehouden met de behoefte aan die stedelijke ontwikkeling.

4.11.2 Toetsing/Uitkomst onderzoek

Voordat de ladder duurzame verstedelijking wordt doorlopen, zal beoordeeld worden of er sprake is van een stedelijke ontwikkeling.

Het aanpassen van een agrarische bedrijfsvoering is per definitie geen stedelijke ontwikkeling. Hiermee is het project niet ladder plichtig. Voor onderhavig project is wel een landschappelijke inpassing verricht. Hiermee wordt het plan ingepast in de omgeving.

4.11.3 Conclusie

Voorliggend project voorziet niet in de toename van het aantal woningen. Het betreft uitsluitend de realisatie van de overkapping. Daarmee kan worden gesteld dat de uitvoering van de ladder voor duurzame verstedelijking niet van toepassing is op dit project. Voor onderhavig project is wel een landschappelijke inpassing verricht.

4.12 ARCHEOLOGIE EN CULTUURHISTORIE

4.12.1 Algemeen/Wettelijk kader

Archeologie is geregeld door zowel de Omgevingswet als de Erfgoedwet. De Erfgoedwet gaat over het roerend cultureel erfgoed en het aanwijzen van Rijksmonumenten. De Omgevingswet bepaalt de omgang met het cultureel erfgoed; zowel gebouwd als archeologisch; in de fysieke leefomgeving, en wijst de stads- en dorpsgezichten en cultuurlandschappen aan. In paragraaf 5.1.5.5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) staan de richtlijnen voor de omgang met cultureel erfgoed vermeld.

Gezien het bepaalde in het Bkl moet in de toelichting van een Bopa een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige archeologische waarden rekening is gehouden.

Cultuurhistorie

Cultuurhistorie en Erfgoed is geregeld door zowel de Omgevingswet als de Erfgoedwet. De Erfgoedwet gaat over het roerend cultureel erfgoed en het aanwijzen van Rijksmonumenten. De Omgevingswet bepaalt de omgang met het cultureel erfgoed in de fysieke leefomgeving, en wijst de stads- en dorpsgezichten en cultuurlandschappen aan. In paragraaf 5.1.5.5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) staan de richtlijnen voor de omgang met cultureel erfgoed vermeld.

Gezien het bepaalde in het Bkl moet in de toelichting van een Bopa een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden rekening is gehouden.

4.12.2 Toetsing/Uitkomst onderzoek

Uit de geldende omgevingsplannen met onderliggende functies blijkt dat er een archeologische waarden 2 en 3 verwacht kan worden op de percelen 139, 280, 2773

en 2774, sectie P, gemeente Wijchen. Voor een plangebied geldt de strengste maatvoering. Voor onderhavige locatie geldt hierom archeologische waarde – 2. Binnen de functie met waarde 2 zijn projecten, groter dan 120 m² en dieper dan 30 centimeter, activiteiten waarvoor zal extra onderzoek gedaan dient gedaan te worden.

Aan de Wegelaar 9 zijn plannen voor een nieuwe overkapping op de bestaande mestopslag. In verband met de dubbelfunctie archeologie heeft de aanvrager een archeologisch rapport ingediend dat in 2007 op de Wegelaar 9 is opgesteld voor de bouw van een stal. De locatie van de nieuw overkapping ligt naast de locatie waarop het archeologische boorrapport uit 2007 betrekking heeft. Uit dit booronderzoek bleek dat er geen archeologisch vervolgonderzoek nodig was. De boringen uit het onderzoek in 2007 strekken zich niet uit tot de huidige planlocatie. Toch kunnen de resultaten van het onderzoek wel worden gebruikt voor deze aanvraag. Op basis van de bodemkaarten die van dit gebied bestaan is te verwachten dat de bodem op zowel de oude als de huidige locatie vergelijkbaar is. Ook voor de huidige locatie is dus geen archeologisch onderzoek nodig.

Mochten er bij toekomstige werkzaamheden toch archeologische relictten of grondsporen worden gevonden op de locatie, dan zal dit – in overeenstemming met de wettelijke meldingsplicht ex artikel 5.10 van de Erfgoedwet – zo spoedig mogelijk worden gemeld bij onze minister.

Cultuurhistorie

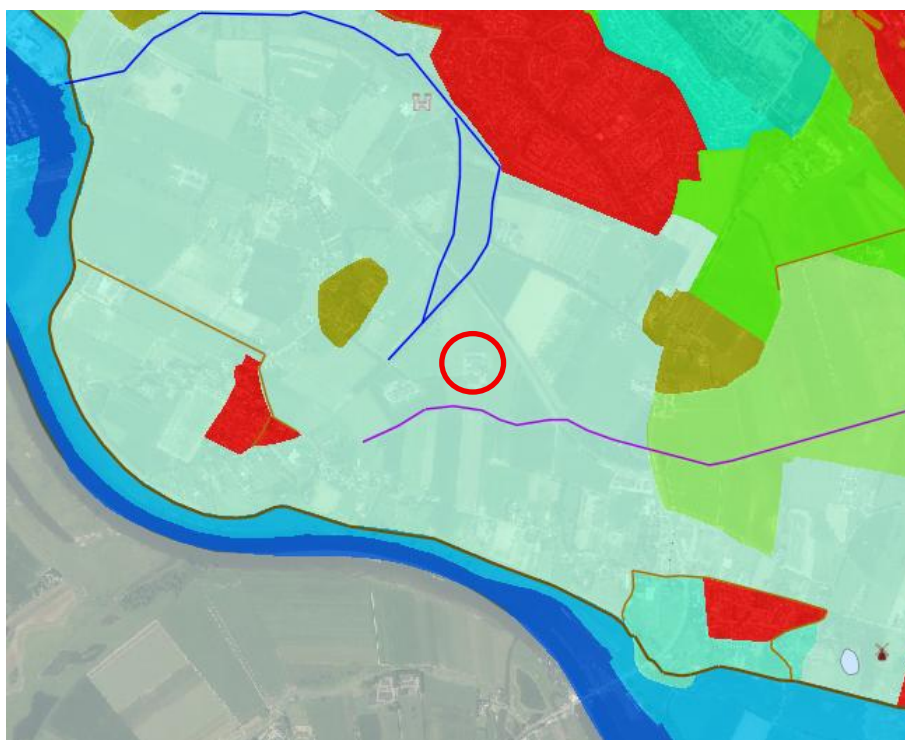
Gelderland hecht veel waarde aan haar grote schat aan cultuurhistorie. Het cultuurhistorisch erfgoed van Nederland bestaat uit monumentale panden, historische zichtlijnen, kenmerkende landschappen en waardevolle lijn- en/of vlakelementen. Het cultuurhistorisch erfgoed geeft een beeld van de geschiedenis van het landschap. Daarom is bescherming van deze elementen van belang.

De cultuurhistorische waarden van een gebied zijn in kaart gebracht in de zogenaamde cultuurhistorische waardenkaart. Deze wordt door de provincies beheerd.

Daarom heeft de Provincie het initiatief genomen om het archeologisch, bouwhistorisch, en de historische geografie te inventariseren, en voor de hele provincie Gelderland te presenteren. Het resultaat van deze inventarisatie is de cultuurhistorische waardenkaart Gelderland. De inventarisatie gegevens van de cultuurhistorische waardenkaart hebben een informatieve en signaleringsfunctie, en maken de informatie zichtbaar die momenteel voorhanden is over de Gelderse cultuurhistorie. Ze vormen zo de startdocumenten om te komen tot een integrale cultuurhistorische waardenkaart voor de provincie Gelderland.

Figuur 15

Cultuurhistorische waardenkaart Gelderland, plangebied rood omcirkeld.

Zoals te zien in bovenstaande figuur is de planlocatie aan de Wegelaar 9 te Balgoij gelegen binnen een gebied dat is aangemerkt als cultuurhistorisch waardevol.

De locatie valt binnen het waardevolle 'Rivierengebied'. Dit gebied staat bekend voor oude ontginningen op afwisselend nat en droge stroomruggen. Hierbij behoren geen specifieke gebiedskenmerken. Omdat de grond ongeroerd blijft, wordt de stroomrug niet aangetast. Hiermee vormt deze cultuurhistorische waarde geen belemmering voor het initiatief.

Rondom de locatie zijn twee stroomgebieden gelegen. De blauwe en paarse lijn komen overeen met gelijklopende stroompjes. Deze sloten worden niet aangetast met onderhavig plan en vormen daarmee geen belemmering.

Het aspect 'cultuurhistorie' is voor onderhavig initiatief niet belemmerend.

4.13

LEIDINGEN

Met het plan, waarbij een overkapping voor vaste mestopslag wordt aangelegd, worden geen sloopwerkzaamheden verricht. Onderhavig plan voorziet daarmee in enkel in bouwactiviteiten.

Er worden geen grondwerkzaamheden verricht worden, omdat de overkapping geplaatst kan worden op de bestaande spanten. Indien toch aan het grondverzet wordt gedaan, zal een Klic-melding worden gedaan om inzicht te krijgen in de eventuele aanwezigheid van ondergrondse kabels en leidingen. Op dit moment worden geen problemen verwacht.

Concluderend kan gesteld worden dat de leidingen geen belemmering vormen voor onderhavig plan.

4.14

DUURZAAMHEID

Op onderhavige planlocatie wenst initiatiefnemer een omgevingsvergunning aan te vragen voor het buitenplans afwijken van de geldende planregels. De nieuw te realiseren overkapping over de bestaande vaste mestopslag wordt duurzaam gerealiseerd. Bij de realisatie van het gebouw wordt bekeken of er gebruik gemaakt kan worden van circulaire materialen.

Door klimaatveranderingen is er sprake van steeds langere droogte of juist natte periodes. De natte maanden maken duidelijk dat het opslaan van vaste mest zónder de juiste voorzieningen niet toereikend is. Door de vele regen is het land erg nat waardoor het uitrijden van vaste mest lastig is. Bij uitrijden zou de bodem verdichten. Daarnaast kan bij het verkeerd opslaan van mest, mestvocht zich vermengen met regenwater en de sloot in stromen.

Door middel van de nieuwe overkapping wordt daarmee bijgedragen aan klimaat adaptieve maatregelen.

4.15 **GEZONDHEID**

4.15.1 **Algemeen/Wettelijk kader**

Gezondheid is een aspect dat meegenomen dient te worden voor de totstandkoming van een Bopa, in het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Het niet goed rekening houden met gezondheid, kan de uitvoerbaarheid belemmeren.

4.15.2 **Toetsing/Uitkomst onderzoek**

In onderhavige situatie is geen sprake van de komst van een nieuw gevoelig object binnen het buitengebied. Het betreft enkel het toevoegen van een overkapping op een bestaande mestopslag.

In Nederland vinden veel deelstudies plaats binnen het onderzoek Veehouderij en gezondheid omwonenden (VGO). Via epidemiologisch onderzoek maken de VGO-studies relaties zichtbaar tussen intensieve veehouderijen en gezondheid.

Daarbij zijn vooral effecten op de luchtwegen onderzocht in relatie tot bijvoorbeeld de woonafstand tot (clusters van) veehouderijen. Soms is een relatie met een specifieke diersoort of emissie of stof zichtbaar. Er vindt verder onderzoek plaats naar de oorzaak van de gevonden verbanden met geitenhouderijen.

Uit het VGO-2 onderzoek is gebleken dat zich in een straal van ca. 2 km rond geitenbedrijven een verhoogd aantal gevallen van longontsteking voordoet. Op het nabijgelegen adres Wegelaar 1 te Balgoij is een geitenhouderij gevestigd. In dit geval valt Wegelaar 1 daar dus binnen.

Hierom dient rekening te worden gehouden met het gezondheidsaspect. Omdat het toevoegen van een overkapping boven een vaste mestopslag geen gevoelig object betreft, vormt het geen probleem dat de geitenhouderij op een korte afstand gelegen is. De aanwezige personen in de mestopslag zijn niet langdurig op de locatie aanwezig. Er is geen sprake van een verhoogd volksgezondheidsrisico.

4.15.3 **Conclusie**

Op het gebied van gezondheid worden geen belemmeringen voorzien. Het project kan doorgang vinden op het gebied van gezondheid.

4.16 **VORMVRIJE MER-BEOORDELING**

4.16.1 **Algemeen/Wettelijk kader**

Een MER is een onderzoek naar de mogelijke milieugevolgen van bepaalde activiteiten of ingrepen. In het geval van Bopa betekent dit een onderzoek naar de mogelijke

milieugevolgen voor de activiteiten waarvoor een omgevingsvergunning voor een Bopa wordt aangevraagd.

Voor de initiatiefnemer geldt een motiveringsplicht om aan te tonen waarom een MER wel of niet nodig is.

4.16.2

Toetsing/Uitkomst onderzoek

Om te bepalen of een m.e.r.(-beoordeling) noodzakelijk is, dient bepaald te worden of de ontwikkeling voorkomt in bijlage V van het Omgevingsbesluit, of de drempelwaarden worden overschreden, of de ontwikkeling in een kwetsbaar gebied ligt en of er belangrijke milieugevolgen zijn. In het projectgebied wordt een overkapping bij een bestaand agrarisch bedrijf toegevoegd, waarbij het op reeds verharde grond gerealiseerd wordt.

Hoewel het wijzigen, uitbreiden of oprichten van een intensieve veehouderij in beginsel onder onderdeel J (installaties voor intensieve veehouderijen), categorie A1 van bijlage V bij het Omgevingsbesluit valt, wordt de realisatie van een nieuwe overkapping voor een mestopslag niet m.e.r.(-beoordeling) plichtig gezien in de zin van het Omgevingsbesluit.

4.16.3

Conclusie

Het Omgevingsbesluit is gezien het voorgaande niet van toepassing en een aanmeldnotitie m.e.r.-beoordeling is niet nodig. Het plan kan doorgang vinden.

5

JURIDISCH BESTUURLIJKE ASPECTEN

5.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk worden de juridische bestuurlijke aspecten gewaarborgd.

5.2 JURIDISCHE SYSTEMATIEK

De BOPA is nodig voor activiteiten die in strijd zijn met het omgevingsplan. Daarbij is benodigd een beoordeling van onder andere het woon- en leefmilieu, verkeersveiligheid en stedenbouwkundige aanvaardbaarheid.

5.3 WERKINGSBEREIK

De buitenplanse omgevingsplanactiviteit wijzigt het omgevingsplan in die zin dat het de overkapping op de vaste mestopslag toestaat. De planregels en de verbeelding blijven ongewijzigd in het Omgevingsplan gemeente Wijchen. De buitenplanse omgevingsplanactiviteit is enkel toegestaan op het betreffende deel van het perceel op de locatie Wegelaar 9 te Balgoij.

5.4 BESCHRIJVING PER FUNCTIE

De op de locatie geldende functie 'agrarisch met waarden - 1' blijft met onderhavige ontwikkeling ongewijzigd.

6

ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

In deze paragraaf wordt de wijze van bekostiging van het initiatief beschreven. Uitgangspunt is dat de kosten die gemaakt worden voor het opstellen van een omgevingsplanwijziging voor rekening komen van de initiatiefnemer.

Dit project is een particulier initiatief. De kosten die voortvloeien uit het project zijn voor rekening en risico van initiatiefnemer. De kosten worden verhaald via de legesverordening. Hiermee is de financiële haalbaarheid voor de gemeente gegarandeerd. In de anterieure overeenkomst is ook vastgelegd dat de eventuele nadeelcompensatie voor rekening komt van de initiatiefnemer. De economische uitvoerbaarheid is hiermee voldoende aangetoond.

6.1

KOSTENVERHAAL

Daar waar nodig zal op basis van artikel 12.8 Ow het publiekrechtelijke kostenverhaal worden verrekend door middel van een kostenverhaalsbeschikking.

De gemeente verhaalt de kosten voor de te voeren procedure op de initiatiefnemer.

6.2

NADEELCOMPENSATIE

Er wordt door de gemeente Wijchen gewenst dat er een overeenkomst gesloten tussen de initiatiefnemer en gemeente, waarin afspraken over nadeelcompensatie zijn vastgelegd.

7

PARTICIPATIE

7.1 PARTICIPATIE

Voor de inwoners van de gemeente Wijchen heeft het project geen gevolgen. Het gaat om het toestaan van de overkapping bovenop de reeds aangelegde mestopslag. De aanleg van de mestopslag tot 3 meter hoog is reeds toegestaan binnen het vigerende omgevingsplan.

Voor de omgevingsdialoog is contact geweest met direct omwonenden. Hiervoor is in de bijlage een schriftelijke vastlegging toegevoegd. Het plan heeft geen wijzigingen doorgevoerd met betrekking tot de omgevingsdialoog.

Met één adres, de geitenhouderij aan de Wegelaar 1, is gepoogd contact te leggen. Hierbij is geen reactie verkregen. Teneinde de bewoners toch op de hoogte te stellen van het voornemen tot oprichting van de overkapping is het format hen in het geheel als bijlage toegezonden per Whats-app bericht. Er is Wegelaar 1 verzocht om te reageren hierop. Wegelaar 1 is in de gelegenheid gesteld om te reageren en deel te nemen aan de participatie. Er is geen reactie ontvangen.

7.2 VOOROVERLEG

Om de haalbaarheid van de ontwikkeling te bepalen is er formeel vooroverleg gevoerd met de gemeente middels het indienen van een principeverzoek bij de gemeente Wijchen. Hiermee is een passende ruimtelijke onderbouwing opgesteld.

7.3 ZIENSWIJZEN

Bij een wijziging van het omgevingsplan is de uniforme voorbereidingsprocedure van toepassing. Dit wil zeggen dat het bevoegd gezag de ontwerpwijziging van het omgevingsplan 6 weken ter inzage legt. Daarna stelt de gemeenteraad de wijziging van het omgevingsplan vast. Na dit besluit staat beroep open bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

8

BIJLAGEN

Bijlage 1. Brief kennisgeving principebesluit

Bijlage 2. Archeologisch Booronderzoek Wegelaar 9

Bijlage 3. Omgevingsdialoog

Bijlage 4. Landschappelijke inpassingsplan

Bijlage 5. Landschapstekening

Bijlage 6. QuickScan Ecologie

Bijlage 7. Positie Waterberging